

HRVATSKA ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE
Zagreb, Dalmatinska 12

STATUT

ŽUPANIJSKE ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

Ogledni predložak
usklađen sa Zakonom o udrugama i Zakonom o tehničkoj kulturi

Predložak se odnosi i na Zagrebačku zajednicu tehničke kulture, s tim što se odredbe prevode *per analogiam* poštujući svekolike posebnosti potencijala tehničke kulture i Grada Zagreba (potencijal, potrebe, uvjeti, status, upravni ustroj itd.).

Autorska prava

Autor ovoga predloška je *Antun Petak*, koji ga je ažurirao nakon devet godina (izvornik nosi nadnevak 18. prosinca 1997.). Sva prava korištenja i umnožavanja (djelomičnog i integralnog), osim za potrebe obrazovanja i tiskanja u svojim radovima, te prava svakog oblika komercijalnog korištenja ovog dokumenta autor je ugovorom prenio na Hrvatsku zajednicu tehničke kulture. Hrvatska zajednica tehničke kulture ta prava pridržava i – sukladno ugovoru s autorom – dopušta njegovo korištenje bez naknade jedino županijskim zajednicama tehničke kulture u svrhu izrade vlastitih statuta.

Zagreb, 19. veljače 2007.

UVODNE PRIPOMENE

Predložak je namijenjen za usklađivanje statuta županijskih zajednica, Zagrebačke zajednice tehničke kulture i županijskih saveza tehničke kulture sa Zakonom o udrugama iz 2001. godine, a najmanje trima klubovima iz različitih područja tehničke kulture sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji u izradi statuta za osnivanje zadnje županijske zajednice tehničke kulture, te udrugama u ostalim županijama za izradu statuta novih županijskih saveza (uvjet za županijski savez čine tri udruge u određenoj grani tehničke kulture).

Poštivanjem posebnosti i uloge udruga tehničke kulture u ostvarivanju prava čovjeka te neprofesijske naravi djelatnosti, dobiven je predložak koji nije kruta i nametnuta kompozicija regula. Domašaj je limitiran ograničenjima općeg i posebnog zakona, iako Zakon o udrugama iz 2001. godine ne ustraje na hipernormativizmu na kojem je počivao istoimeni zakon iz 1997. Zakonodavac je odustao od regulacije više pitanja: smanjen je broj obveznih sastavnica statuta i fleksibilnije su uređene, ukinuta su ograničenja učlanjivanja stranaca, prekinuto je kruto uređivanje javnosti rada, odustalo se od upravne limitiranosti postupka upisa u registar udruga, debirokratizirano je više postupaka itd. U izradi predložka statuta poglavito je respektirana partnerska pozicija zajednica kao zastupnika interesa pred tijelima vlasti, iskustvo stečeno tijekom proteklih 13 godina otkako zajednice djeluju, te činjenica da zakonodavac osnivanje županijskih i zajednice Grada Zagreba uređuje obveznim (kada se steknu uvjeti) jer im je odredio ključno mjesto u sustavu tehničke kulture.

Ovaj je predložak izmijenjen spram onoga od 18. prosinca 1997. godine ali ne toliko koliko predlošci statuta udruge i gradske zajednice, i to zato jer je predložak iz 1997. bio posve nov uradak spram predloška iz 1993. Počivao je na dva ključna načela:

- a) načelu »dobro i primjenjiv normativni akt je samo onaj koji je nastao kao sretan spoj stvaralačke primjene zakonskih i pozdakovskih propisa i vrsnog poznavanja djelatnosti, i njezinih autonomnih regula, koja se tim aktom uređuje«;
- b) regulacijskom načelu »ne više nego je najmanje potrebno« (osim u tri slučaja: iskustvo je naložilo jasnije normiranje stegovne odgovornosti, novi Zakon o udrugama preciziranje unutarnjeg ustroja, a Zakon o radu i kolektivni ugovor za zaposlenike u javnim službama uređivanje rada tajnika te obavljanja stručnih i administrativnih poslova).

U oblikovanju ovoga predloška uzeta su obzir još četiri načela:

- a) otklon socijalističke države u uređivanju kooperativnih dragovoljnih sustava odnosno klubova i društava tehničke kulture na našim prostorima od razvojne uloge države;
- b) usklađivanje sa Zakonom o udrugama iz 2001. godine (u Narodnim novinama broj 11/2002. objavljene su ispravke triju pogrešaka!) – izmijenjena je četvrtina odredbi;
- c) rekompozicija poglavlja predloška sukladno naravi pitanja koja se u njima uređuju;
- d) kritička redakcija, jezično »umivanje« i oslobađanje viška riječi, pa je predložak ne samo jednostavniji i razumljiviji, nego i sažetiji i kraći (iako uređuje više pitanja).

Bitno je što Zakon o tehničkoj kulturi iscrpnije uređuje osnivanje, članstvo, ciljeve, djelatnost, upravljanje i registraciju zajednica i strukovnih saveza nego udruga tehničke kulture. Prvo, na zajednice i saveze odnose se sve odredbe o svrhama i djelatnosti izvornih udruga tehničke kulture i, drugo, u 14 članaka pitanje su uređene zajednice i savezi. Iako time, na prvi pogled, otklanja nedoumice, ovaj Zakon više pitanja u svezi općinskih i gradskih zajednica te gradskih saveza nije jasno uređio: općinske su zajednice fakultativne (stavak 1. članka 20.) a gradske dopuštene (stavak 3. članka 25.); nije predviđena (ali ni zapriječena) mogućnost osnivanja zajednice za područje dvije i više općina i/ili gradova; neprimjereno je rješenje o upisu zajednica »u registar upravnog tijela županije, Grada Zagreba, odnosno grada nadležnog za tehničku kulturu« (stavak 1. članka 26.); nije normirana uloga gradske zajednice u pripremi prijedloga programa javnih potreba županije u tehničkoj kulturi te gradske i županijske zajednice u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba grada i županije u tehničkoj kulturi. Osim toga, ograničenja neprofitnoga karaktera udruga tehničke

kulture i neprofesijska narav djelatnosti otvaraju brojna pitanja obavljanja dopuštenih gospodarskih djelatnosti, poglavito inovatorstva koje je profitno motivirano.

Predložak se temelji ovim pristupima:

1. statut je uređen sustav pravila kojim članovi samostalno uređuju svoje djelovanje u zajednici, jer je dragovoljno podvrgavanje tim normama uvjet postojanja takvih kooperativnih oblika;
2. zajednice su udruge tehničke kulture višeg (ustrojstvenog) reda u koje se udruge dragovoljno udružuju kako bi se u zajednici uspješnije ostvarivali interesi i potrebe udruga, zajamčila infrastruktura partnerske pozicije spram tijela vlasti i ostvarivanja prava čovjeka na interesno (nestranačko) udruživanje i razvoj osobnosti (ličnosti);
3. ciljevi, zadaci i djelatnost zajednice (članci 11.-16. Statuta) definirani su u motrištu posebnosti potreba i interesa koji se udruživanjem radi neprofesijskog bavljenja sadržajima tehničke kulture nastoje ostvariti, a vodeći računa o odredbama Zakona o tehničkoj kulturi (razvitak i promicanje svekolike djelatnosti tehničke kulture itd.);
4. uloga županijske zajednice tehničke kulture u programu javnih potreba grada u tehničkoj kulturi naložila je da se priprema i utvrđivanje prijedloga tog programa urede *per analogiam* mehanizmu za Program javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi;
5. predložak statuta – tragom udruge i zajednice kao sastavnice civilnog društva (s posljedicama kakve su partnerstvo spram države, suradnički odgoj i istraživački pouk kao odrednice edukacijskog pristupa, naglašenost prava čovjeka, kritički odnos spram načina korištenja tehničko-tehnoloških artefakata, ekološka svijest i skrb o okolišu, kriteriji korištenja svekolikog potencijala tehničkih postignuća u umreženom postmodernom društvu i dr.) – sadrži na nov način artikulirane odredbe i ključne postupovne norme (zbog uočenog nesnalaženja), te brojne alternativne.

Naposljetku, bilješke i alternative odredaba sadrže bitne obavijesti (počam od sravnjivanja zakonskih odredaba) za odlučivanje i kreiranje vlastitog statuta. Nekonzistentna i nediskriminativna rješenja o članstvu i djelatnosti u aktualnim statutima zajednica naložila opetovan cjelovit prikaz, poglavito kako bi se razlučilo ono što zakon propisuje (na što obvezuje) od onoga što dopušta, a u izravnoj je svezi s upravljačkim pravima.

Sukladno stavku 1. članka 1. Zakona o udrugama i mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske s nadnevkom 23. srpnja 1997. (Klasa: 230-01/97-01/01; Urbroj: 50501-97-649) rješenja počivaju na Zakonu o tehničkoj kulturi, osim za pitanjima koja njime nisu uređena, ili su Zakonom o udrugama uređena drukčije, **a pod uvjetom da se ta drukčija rješenja ne odnose na osnivanje, ustroj, pravni položaj i prestanak** udruga i zajednica.

Tako se odredba stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama prema kojoj zajednica nastaje udruživanjem najmanje dviju udruga ne odnosi na zajednice tehničke kulture, nego se sukladno stavku 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi **županijska zajednica tehničke kulture osniva ako na području županije sjedište imaju najmanje tri udruge tehničke kulture iz različitih područja tehničke kulture.**

Naposljetku, zbog čvornoga mjesta županijske zajednice u vertikalnom kooperativnom ustroju neprofesijskih udruga tehničke kulture u Republici Hrvatskoj, neka su rješenja izvedena *per analogiam* onima za Hrvatsku zajednicu tehničke kulture, a predložak statuta županijske zajednice posve usklađen sa statutom Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Zagreb, 19. veljače 2007.

Antun Petak

Na temelju članaka 5. i 6., stavka 2. članka 25., stavka 1. članka 28. i članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi¹ (Narodne novine, broj 76/1993.)² te stavka 1. članka 7., članka 11. i stavka 1. članka 43.³ Zakona o udrugama (Narodne novine, broj 88/2001.) Skupština Zajednice tehničke kulture (upisati naziv Zajednice koja donosi Statut) u zasjedanju održanom⁴
..... 20.... (upisati dan, mjesec i godinu) godine u (mjesto zasjedanja) donosi

STATUT⁵
ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE ŽUPANIJE
(upisati puni naziv Zajednice koji se utvrđuje člankom 3. ovoga Statuta)

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom ureduju se naziv, sjedište i područje na kojem Zajednica tehničke kulture
..... županije djeluje, njezino zastupanje, ciljevi, zadaci te djelatnosti i način djelovanja kojima ciljeve postiže, javnost rada, članstvo te prava, obveze, rješavanje sporova i stegovna odgovornost članova, unutarnji ustroj, upravljanje, imovina i raspolaganje s

¹ Člancima 5. i 6. Zakona o tehničkoj kulturi uređene su narav i posebnosti udruga tehničke kulture – i županijska zajednica je udruga tehničke kulture, samo više razine (stavak 1. članka 7. Zakona o udrugama). Stavak 2. članka 25. Zakona o tehničkoj kulturi propisuje osnivanje županijskih zajednica – i Grada Zagreba (gradske dopušta, a mogućnost općinskih spominje u stavku 1. članka 20.!). Stavkom 1. članka 28. propisan je minimalan uvjet za osnivanje takvih zajednica, a člankom 32. normirano da zajednicama i savezima tehničke kulture upravlja skupština i da oni svoj ustroj, djelokrug i način rada skupštine, te druga pitanja u svezi sa svojim radom i zadaćama ureduju statutom. Primjerice, prema članku 6. zajednica je neprofitna pravna osoba koja može obavljati gospodarske djelatnosti što utječe na njezin ustroj. Kako je županijska zajednica uvedena 1993. ne treba navesti stavak 1. članka 42. Zakona o tehničkoj kulturi – on je povijesna odredba i za Zagrebačku zajednicu tehničke kulture, jer je i ona svoje ustrojstvo i akte uskladila s odredbama tog Zakona.

² Za razliku od temeljnih udruga i strukovnih saveza, zajednice tehničke kulture svoj ustroj i statut ne mogu uskladiti s drugim posebnim zakonima (Zakon o Hrvatskom autoklubu, Zakon o športu itd.). Pravna su zapreka citirane odredbe Zakona o tehničkoj kulturi – **jedino je njima** uređeno osnivanje zajednica tehničke kulture, kao što je poseban način njihove registracije normiran stavkom 1. članka 26. istog Zakona.

³ Prema stavku 1. članka 7. Zakona o udrugama »dvije ili više udruga mogu se udruživati i slobodno utvrđivati naziv toga oblika udruživanja« na koji se »na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona«, a članak 11. propisuje sastavnice statuta. Stavak 1. članka 43. istoga Zakona važan je *samo zajednici koja se osniva* (održava utemeljiteljsku skupštinu) *ako ima prednika*, jer propisuje da joj pripada imovina koju je prednik imao do donošenja prvoga Zakona o udrugama (Narodne novine, 70/1997., 106/1997. i 20/2000.).

Ključna pripomena: Stavkom 1. članka 37. Zakona o udrugama (Narodne novine, 70/1997.) sve udruge, savezi i zajednice udruga u Republici Hrvatskoj morali »su uskladiti svoje statute s odredbama ovoga Zakona« i do 15. siječnja 1998. godine podnijeti zahtjev za upis u registar udruga. Naime, danom stupanja na snagu prvog Zakona o udrugama prestao je važiti Zakon o društvenim organizacijama i udruženjima građana (Narodne novine, broj 7/1982., 5/1985., 47/1989. i 2./1990.). Budući da je tijelo državne uprave nadležno za registraciju po sili zakona (temeljem stavka 3. članka 37. Zakona iz 1997.) donijelo rješenje o prestanku i brisanju iz registra svake udruge, saveza i zajednice koja nije provela rečeno usklađivanje, više se taj postupak statutom ne može predvidjeti. Sada je moguće usklađivanje temeljem novela Zakona iz 2001. godine.

⁴ Zajednica koja se osniva ovdje upisuje tekst: »na utemeljiteljskoj (odnosno osnivačkoj) Skupštini održanoj«.

⁵ Zajednica prema stavku 1. članka 27. i stavku 2. članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi *ima statut* i ne može za nj rabiti drugi naziv (kao udruga, sukladno stavku 2. članka 11. Zakona o udrugama).

možebitnim dobitkom, prestanak Zajednice i postupak s imovinom, kao i druga pitanja važna za njezin rad, odnosno opća pravila kojima se članice dragovoljno podvrgavaju poradi zaštite i promicanja zajedničkih interesa i ciljeva, bez namjere stjecanja dobitka.⁶

Članak 2.

(Zagrebačka) Zajednica tehničke kulture županije (puni naziv zajednice) (u daljnjem tekstu: Zajednica ili – skraćeni naziv u stavku 2. članka 4. ovog Statuta)⁷ je nestranačka, nevladina i neprofitna zajednica⁸ udruga tehničke kulture⁹ i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe tehničke kulture (u daljnjem tekstu: članice Zajednice).¹⁰

Zajednica potiče, promiče i skrbi o razvitku tehničke kulture u Županiji (Gradu Zagrebu) i omogućuje ostvarivanje zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture zbog kojih se one u nju udružuju, usklađuje djelovanje gradskih (i općinskih) zajednica tehničke kulture i gradskih i županijskih strukovnih saveza udruga tehničke kulture, a osobito izvedbu programa javnih potreba Županije (Grada Zagreba) u tehničkoj kulturi.¹¹

⁶ Zajednica svoj ustroj i način djelovanja uređuje statutom (stavak 2. članka 5. i 32. Zakona o telmičkoj kulturi), koji (*per analogiam* statutu udruge) mora biti u skladu s propisima »kojima se uređuje slobodno udruživanje građana, ako ovim zakonom, za pojedina pitanja, nije drukčije određeno«. Bitna obilježja udruge utvrđena su člankom 2., a sastavnice statuta propisane člankom 11. Zakona o udrugama (*lex generalis* za slobodno udruživanje građana).

⁷ Pojmovi »Zajednica« i »skraćeni naziv« u idućim člancima imaju značenje određeno na ovome mjestu.

⁸ Sukladno stavku 1. članka 1. Zakona o udrugama i mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, odredbu stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama o najmanjem broju udruga čijim udruživanjem nastaje zajednica (tj. da zajednicu mogu osnovati dvije udruge) u *slučaju zajednice tehničke kulture*, valja tumačiti: primjenjuje se cenzus utvrđen stavkom 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi – **županijska zajednica tehničke kulture osniva se ako na području županije, odnosno Grada Zagreba, djeluju najmanje tri udruge tehničke kulture iz različitih područja tehničke kulture**. Tri udruge tehničke kulture, a ne druge udruge ili druge pravne osobe »koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu s ovim zakonom«.

⁹ Udruga tehničke kulture je udruga osnovana sukladno Zakonu o tehničkoj kulturi. To se ustanovljuje iz rješenja o registraciji i uvidom jesu li odredbe statuta o osnivanju, ustroju, ciljevima, djelatnosti itd. sukladne odredbama Zakona o tehničkoj kulturi, te uvidom u program i postignuća. Udruga može biti registrirana temeljem više posebnih zakona (primjerice, Zakona o tehničkoj kulturi i Zakona o športu ili Zakona o tehničkoj kulturi i Zakona o Hrvatskom autoklubu). Udruge iz čijeg rješenja o registraciji nije razvidno da su registrirane (i) temeljem Zakona o tehničkoj kulturi ili koje statut nisu uskladile (i) sa Zakonom o tehničkoj kulturi ne smatraju se udrugama tehničke kulture.

Gradske (i općinske) zajednice te gradski i županijski strukovni savezi tehničke kulture u tu osnovnu formulaciju nisu uvršteni jer su udruge tehničke kulture višeg reda (ranga) pa to nije potrebno i radi otklanjanja multiplikacije upravljačkih prava. Rješenje i obrazloženje vidjeti u glavi »Članstvo, prava, obveze...«.

¹⁰ Odgovor na upit o članovima županijske zajednice pružaju odredbe Zakona o tehničkoj kulturi o zadacima i razlozima osnivanja zajednica tehničke kulture, a ne ovisi o odredbi stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama. Članovi zajednice dijele se na obvezne odnosno udruge tehničke kulture (njihovo je članstvo propisani uvjet da bi ona bila zajednica tehničke kulture) i moguće članove, i to samo ako se ta mogućnost predvidi statutom zajednice.

¹¹ Nekonzistentne i nediskriminativne odredbe o članstvu i djelatnosti u statutima županijskih (pa i gradskih) zajednica tehničke kulture – rješenja po načelu »od viška glava ne boli« ili »Hrvatska zajednica tehničke kulture u malome«, te ne razlikovanje zakonom obveznog (naloženog) od dopuštenog člana – nalažu cjelovit prikaz. Udruge, savezi i zajednice tehničke kulture sukladno stavku 1. članka 1. Zakona o udrugama i mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske od 23. srpnja 1997. (klasa: 230-01/97-01/01; urbroj: 50501-97-649) dužne su, međutim, primijeti rješenja Zakona o tehničkoj kulturi osim o pitanjima koja njime nisu, ili su Zakonom o udrugama uređena drugačije, **ako se drugačija** rješenja ne odnose na osnivanje, članove, ustroj i način stjecanja pravne osobnosti (što je za njih propisano stavcima 1-4. članka 25., stavkom 1. članka 26., člankom 27., stavkom 1. članka 28., te člancima 29. i 32. Zakona o tehničkoj kulturi). Kako se jedino u stavku 1. članka 20. izriječno spominje i »zajednica za područje... općine«, a stavak 2. članka 22. i stavak 1. članka 23. toga Zakona odnosi na kriterije i razvitak tehničke kulture u općinama, rješenje iz prethodne rečenice odnosi se i na njih.

Djelatnost Zajednice je od značenja za razvitak i promicanje tehničke kulture.

Članak 3.

Puni naziv pod kojim Zajednica djeluje glasi: Zajednica tehničke kulture županije.¹²

Skraćeni naziv Zajednice glasi:¹³

Naziv Zajednice u prijevodu na jezik glasi:, a skraćeni naziv jest:¹⁴

Sjedište Zajednice je u, (grad, ulica-trg i broj).

Zajednica djeluje na području županije.¹⁵

Alternativa za stavak 2.

Stavak 2 ovoga članka se briše, jer skraćeni naziv nije obvezan. Međutim, ima li ga on »mora sadržavati karakteristični dio naziva« zajednice (stavak 5. članka 12. Zakona o udrugama).

Alternativa za stavak 3.

Stavak 3. ovoga članka se briše, jer naziv zajednice u prijevodu na neki strani jezik nije obvezan (stavak 4. članka 12. Zakona o udrugama).

¹² Naziv zajednice mora biti na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu. Definicija ciljeva i zadaća zajednice u članku 29. Zakona o tehničkoj kulturi isključuje mogućnost primjene odredaba stavaka 2. i 3. članka 12. Zakona o udrugama (uporaba dijela naziva međunarodne organizacije i nacionalne manjine). Naziv županije ili Grada Zagreba i njihovih izvedenica na bilo kojem jeziku, te dijelovi grba i zastave mogu biti sadržani u nazivu i znaku zajednice nisu uvjetovani odobrenjem nadležnog tijela županije (kao u Zakonu iz 1997.). Važne dvije pripomene.

1. Nazivi županija utvrđeni su u članku 2. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 10/1997.) pa se ne može pisati, primjerice, »Županija karlovačka« jer se ta županija zove »Karlovačka županija«. To znači da je korektan naziv »Zajednica tehničke kulture Karlovačke županije«.

2. Iako odobrenje nije potrebno, zakonodavac uporabu naziva, grba i zastave županije u nazivu i znaku zajednice u stavku 1. članka 13. Zakona o udrugama određuje riječima »na način kojim se ističe njihov ugled i dostojanstvo«.

¹³ Sukladno stavku 6. članka 12. Zakona o udrugama, zajednica je svoj puni i skraćeni naziv dužna rabiti u obliku i sadržaju u kojem su upisani u registar. U protivnom kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. istoga Zakona).

¹⁴ Zajednica, sukladno stavku 4. članka 12. Zakona o udrugama, statutom može utvrditi svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Naziv na hrvatskom jeziku mora biti na prvom mjestu. Predvidi li zajednica statutom svoj naziv i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika državno tijelo nadležno za registraciju upisuje i taj naziv u registar. Naziv ili skraćeni naziv na stranom jeziku može se rabiti samo zajedno s nazivom na hrvatskom jeziku. Primjerice, naziv Zajednice Zagrebačke županije na engleskom jeziku glasi: The Zagreb County Association of Technological Culture (skraćeni bi naziv bio: ZaCATEC).

¹⁵ Županijska zajednica tehničke kulture ne može djelovati na području više županija, jer članak 25. Zakona o tehničkoj kulturi glasi: »Zajednice tehničke kulture osnivaju se za područje županije i Grada Zagreba.«

Članak 4.

Zajednica je neprofitna pravna osoba s vlastitim žiro računom i upisuje se u Registar udruga Republike Hrvatske koji vodi Ured državne uprave u županiji (Gradski ured za opću upravu u Zagrebu u slučaju Zagrebačke zajednice).¹⁶

Alternativa

Zajednica je neprofitna pravna osoba s vlastitim žiro računom i upisuje se u Registar upravnog tijela županije (Grada Zagreba) nadležnog za tehničku kulturu (upisati puni naziv nadležnog tijela).

Članak 5.

Zajednica je pravni sljednik
..... (upisati puni naziv prednika zajednice) utemeljene (upisati dan, mjesec i godinu osnivanja) i prvi put registrirane (upisati dan, mjesec i godinu prvog upisa u registar iz rješenja o registraciji) i preuzima sva njezina prava i obveze, te svu imovinu.¹⁷

Alternativa za zajednicu koja se osniva (nema prednika)

Članak se briše, jer zajednica koja se tek utemeljuje nema prednika.

¹⁶ Iako se županijska (i Zagrebačka) zajednica tehničke kulture, sukladno stavku 1. članka 26. Zakona o tehničkoj kulturi, upisuje »u registar upravnog tijela županije, Grada Zagreba ... nadležnog za tehničku kulturu«, to je rješenje ponuđeno kao alternativa. Ova mogućnost proizlazi iz tumačenja odredbe stavka 1. članka 1. Zakona o udrugama, ali se sučeljuje s dvije prepreke. Prvo, upravno tijelo županije nadležno za tehničku kulturu je tijelo područne samouprave, a nije tijelo državne uprave ovlašteno za upis u registar. Naime, stavak 4. članka 14. Zakona o udrugama glasi: »Registar udruga vode uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.« Koliziju uzrokuje činjenica što su županijski uredi za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu u procesu reorganizacije, poslije 1993. godine kada je Zakon o tehničkoj kulturi donesen, prestali postojati kao samostalna tijela (gro njihovih ovlasti prenesen je na novoformirane upravne odjele za društvene djelatnosti županija) i postali (pod)odsjecima službe za društvene djelatnosti ureda državne uprave u županijama s tek po jednim službenikom za upravne poslove u tehničkoj kulturi (i športu). Jedino Gradski ured za obrazovanje, znanost i šport Zagreba obnaša poslove upravnog tijela Grada Zagreba i ureda državne uprave u Gradu Zagrebu u tehničkoj kulturi. Zato bi registracija pri upravnim tijelima jedinica područne samouprave značila vođenje drugog registra – registra gradskih i županijskih zajednica i saveza tehničke kulture neke jedinice područne samouprave. Na drugoj strani, županijski uredi za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu u transformaciji su ušli u sastav jedinstvenih ureda državne uprave u županijama kao i bivši županijski uredi za opću upravu, koji su vodili Registar udruga prema Zakonu o udrugama iz 1997. i čiji sljednici (služba za opću upravu) vode Registar po Zakonu o udrugama iz 2001. Tako je iz razloga nadležnosti i oportuniteta (službe za opću upravu registriraju temeljne udruge i nacionalne saveze tehničke kulture sa sjedištem izvan Zagreba) upis gradskih i županijskih zajednica i saveza tehničke kulture u registar koji vode uredi državne uprave u županijama (i registracija Zagrebačke zajednice tehničke kulture u Gradskom uredu za opću upravu Zagreba) jedino razborito rješenje.

¹⁷ Odredba nije obvezna, ali je iznimno važna zbog načina na koji je uređen prijenos imovine u članku 43. Zakona o udrugama i pretvorba stavkom 1. članka 44. Zakona o tehničkoj kulturi te u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 11/1994.): samo pravni sljednik utvrđen statutom ima pravo na pokretnine i nekretnine svog prednika. Zagrebačka zajednica tehničke kulture ima prednika. Drugo, unošenje datuma osnutka i prve registracije prednika u statut lijep je običaj poštivanja prošlosti i utemeljitelja zajednice.

Članak 6.

Zajednica ima znak i zastavu.¹⁸

Znak Zajednice istovjetan je znaku Hrvatske zajednice tehničke kulture i rabi se u skladu s Odlukom o sadržaju, izgledu i uporabi znaka, logotipa i zastave Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Zastava Zajednice istovjetna je zastavi Hrvatske zajednice tehničke kulture, osim što je u slovoliku (logotipu) upisan tekst »Zajednica tehničke kulture županije«.

Alternativa članku

Članak se briše, jer znak i zastava nisu obvezni (stavak 4. članka 11. Zakona o udrugama). Zajednica može imati znak i bez zastave. Nije, međutim, uobičajeno imati zastavu bez znaka. No brisanje članka bilo bi u proturječju s člankom 30. Zakona o tehničkoj kulturi prema kojem su županijske i Zagrebačka zajednica tehničke kulture temeljne (prve među pobrojanim) članice Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Alternativa stavcima 2. i 3. (ako zajednica ustraje na samosvojnom znaku i zastavi)

Znak Zajednice čini
..... (kratak opis znaka). Znak služi istodobno kao slovolik (logotip).

Zastava Zajednice je
..... (kratak opis zastave).

Članak 7.

Zajednica ima pečat čiju uporabu odlukom uređuje Izvršni odbor Zajednice.

Pečat je okruglog oblika, vanjskog promjera 30 mm. Po unutarnjem obodu kružnice ispisan je tekst »ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE ŽUPANIJE«, a u sredini kruga je znak Zajednice (i tekst ».....«; opaska: obično je to sjedište zajednice). Ispod znaka (i teksta ».....«) nalazi se broj pečata (1-3).

Članak 8.

Građanina-pojedincima i pravnim osobama, koji znakovito i trajnije pridonose unaprjeđivanju djelovanja i postizanju ciljeva Zajednice i za postignuća u tom djelovanju, koji zavrjeđuju

¹⁸ Prema stavku 4. članka 11. Zakona o udrugama sadržaj i izgled znaka i zastave mogu se (odredbom u Zakonu iz 1997. morali su se) utvrditi statutom. Sada je to moguće urediti posebnim aktom Skupštine. Pod znakom se razumijeva i grb zajednice. Uporaba znaka i zastave Hrvatske zajednice tehničke kulture u znaku i zastavi gradske i županijske zajednice tehničke kulture samorazumljiva je ali je moguća uz prethodnu suglasnost glavnog tajnika Hrvatske zajednice tehničke kulture i poštivanje Odluke o sadržaju, izgledu i uporabi znaka, logotipa i zastave Hrvatske zajednice tehničke kulture (vidjeti članke 10. i 13. rečene Odluke).

opće priznanje i isticanje te u svrhu poticanja na aktivnosti koje tome pridonose, Zajednica dodjeljuje priznanja.

Članak 9.

Zajednicu predstavljaju predsjednik(ca) i tajnik(ca) Zajednice, a zastupa tajnik Zajednice.

Alternativa 1.

Ako Zajednica ima tajnika-dragovoljca odredba bi mogla glasiti:

»Zajednicu zastupaju i predstavljaju predsjednik(ca) i tajnik(ca) Zajednice.«

Alternativa 2.

Bez obzira obnaša li tajnik(ca) dužnost profesionalno ili dragovoljno može se brisati točka na kraju retka i tekst nastaviti riječima: »odnosno osobe koje ih temeljem ovoga Statuta ili odluke tijela utvrđenog Statutom, u slučaju njihove spriječenosti, zamjenjuju.« To, međutim, nije neophodno jer se taj slučaj uređuje odredbama članka 71. i 72. ovoga Statuta.

Članak 10.

Zajednica je članica Hrvatske zajednice tehničke kulture.¹⁹

Zajednica se dragovoljno učlanjuje u druge zajednice čiji su ciljevi i djelatnosti podudarni s njezinim ciljevima i djelatnostima i ako udruživanje pridonosi postizanju njezinih ciljeva određenih ovim Statutom.²⁰

¹⁹ Afirmativan izričaj sukladan je članku 30. Zakona o tehničkoj kulturi i stavku 1. članka 7. Zakona o udrugama. Presudne su odredbe prvog Zakona. Prvo, stavkom 6. članka 25. tog Zakona Hrvatska je zajednica tehničke kulture ustanovljena »kao najviše nacionalno tijelo tehničke kulture čija je djelatnost od značenja za promicanje svekolike tehničke kulture u Republici Hrvatskoj«. tragom te odredbe u članku 30. taksativno su pobrojani članovi HZTK-e. Naposljetku, stavak 2. članka 27. upućuje na zaključak: izvorne se udruge udruge tehničke kulture »slobodno udružuju u zajednice i saveze tehničke kulture«, a udruživanje u Hrvatsku zajednicu tehničke kulture je propisano.

U svezi s udruživanjem gradskih i županijskih zajednica tehničke kulture u udruge višeg reda bitno je:

1. Iako iz stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama proizlazi da su i te zajednice udruge pa bi se i na njih odnosila mogućnost daljnjeg udruživanja, Zakonom o tehničkoj kulturi njihovo udruživanje nije predviđeno (ni gradskih u županijske!) – samo je propisano udruživanje u Hrvatsku zajednicu tehničke kulture (članak 30.).

2. Udruživanje udruga *mutatis mutandis* i zajednica) u međunarodne udruge dopušta stavak 2. članka 7. Zakona o udrugama. Zakon o tehničkoj kulturi ne uređuje učlanjivanje u međunarodne udruge (asocijacije) – tek stavak 1. članka 18. upućuje da to ostvaruju Hrvatska zajednica tehničke kulture i nacionalni savezi tehničke kulture. To potkrepljuje točka 3.1. članka 4. Pravilnika o kriterijima i rokovima za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za financiranje javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 69/1994.). Riječju, gradskim i županijskim zajednicama nisu zapriječeni učlanjivanje u međunarodne udruge i međunarodna suradnja, jer bi to bilo suprotno Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o udrugama. Kada neka materija nije uređena Zakonom o tehničkoj kulturi (on je *lex specialis*), a ova nije, primjenjuje se Zakon o udrugama (*lex generalis*). Predložkom statuta ono nije predviđeno zbog načela racionalnosti i ovlasti Hrvatske zajednice tehničke kulture: je li racionalno udruživanje pedesetak zajednica tehničke kulture u iste međunarodne udruge?

²⁰ I Zakon o udrugama (stavak 1. članka 7.) i Zakon o tehničkoj kulturi (članak 25.) dopuštaju udruživanje u saveze i zajednice udruga na području Republike Hrvatske ako to pridonosi ostvarivanju njihovih ciljeva. Prepriječeno je jedino udruživanje u savez i zajednicu za koju postoji opravdana sumnja da djeluje protivno Ustavu ili zakonima Republike Hrvatske (zabranom djelovanja u člancima 28. i 35.-38. Zakona o udrugama).

O članstvu i razdruživanju iz drugih zajednica i saveza odlučuje Skupština Zajednice.²¹

II. CILJEVI, ZADACI I DJELATNOSTI ZAJEDNICE²²

1. Ciljevi i zadaci Zajednice

Članak 11.

Temeljni ciljevi postojanja i djelovanja Zajednice²³ jesu:

- zaštita i promicanje prava čovjeka na slobodno interesno udruživanje u tehničkoj kulturi i na razvitak osobnosti;

²¹ Obratiti pozornost na naziv najvišeg tijela zajednice. Iako stavak 4. članka 6. Zakona o udrugama udrugama dopušta da statutom utvrde drukčiji naziv skupštine (primjerice, sabor, zbor ili vijeće), taj pojam valja zadržati. On se rabi u statutima hrvatskih udruga tehničke kulture (njegov korijen znači zajedništvo poštujući različitosti), u članku 32. Zakona o tehničkoj kulturi za najviše tijelo zajednica i saveza tehničke kulture i u Zakonu o udrugama.

²² Djelatnost i zadaci županijskih (i gradskih) zajednica (te saveza) tehničke kulture zaslužuju posebnu pozornost, jer su neke zajednice reducirale svoje svrhe i djelatnost na ostvarivanje zajedničkih potreba i interesa članica i na usklađivanje djelatnosti članica u provođenju programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, a neke se odredile kao Hrvatska zajednica tehničke kulture »u manjem mjerilu«. Obadvije krajnosti nemaju uporišta u Zakonu o tehničkoj kulturi, jer se županijske i gradske zajednice osnivaju radi provođenja programa javnih potreba (stavak 1. članka 17. i 20.), »radi ostvarivanja zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture, te ukupnih aktivnosti u tom području« (stavak 1. članka 25.). Ukupne aktivnosti određene su stavkom 1. članka 20. i člankom 29. i iz njih su izvedeni ciljevi, zadaće i djelatnosti županijskih zajednica primjereno mjestu u sustavu tehničke kulture.

Članak je 1997. bitno izmijenjen spram onoga iz 1993. reinterpretacijom odredbi Zakona o tehničkoj kulturi.

1. Županijske se zajednice osnivaju (gradske se mogu osnovati!) pa su »obvezni« dio ustroja tehničke kulture u Republici Hrvatskoj (izričita odredba stavka 2. članka 25.).

2. Županijske su zajednice na prvom mjestu taksativnog popisa članica Hrvatske zajednice tehničke kulture (članak 30.) što je naravna posljedica odredbe stavka 2. članka 25.

3. Obveznost i propisana uloga županijske zajednice u neprofесиjskom sustavu tehničke kulture naložile su pomnu raščlambu u kojoj je djelatnost uređena temeljem:

a) Ustava Republike Hrvatske (napose članaka 14., 22., 35., 38., 43. i 128.) i zakonske osnove koju čine stavak 2. članka 1., članak 2., stavak 1. članka 17., stavak 1. članka 20., stavak 1. članka 25. i članak 29. Zakona o tehničkoj kulturi, te stavak 1. članka 2. Zakona o udrugama;

b) samorazumljivog normiranja odnosa županijske zajednice (propisane članice) i Hrvatske zajednice tehničke kulture po načelu »najmekšeg« rješenja: u kooperativan sustav ne mogu se preslikati upravne nadležnosti.

Ciljevi, zadaci i djelatnosti županijske zajednice izvedeni su dijelom *per analogiam* onima Hrvatske zajednice tehničke kulture, osobito u pripremi i provedbi programa javnih potreba županije: precizirane su odredbe stavka 1. članka 25. (»radi ostvarivanja ... ukupnih aktivnosti«) i članka 29. Zakona o tehničkoj kulturi (takve zajednice »potiču i promiču ukupne aktivnosti tehničke kulture ... na području županije, Grada Zagreba i grada«).

²³ Ciljevi županijske zajednice izvedeni su iz ciljeva djelatnosti tehničke kulture utvrđenih stavkom 2. članka 1., javnih i privatnih probitaka iz neprofесиjskog (i profесиjskog) obnašanja djelatnosti tehničke kulture u članku 2., svrha, zadaća i djelatnosti županijskih i gradskih zajednica i saveza tehničke kulture u stavku 1. članka 20., stavku 1. članka 25. i članku 29. Zakona o tehničkoj kulturi, zajedničkih ciljeva i uvjerenja zbog čijeg se promicanja građani udružuju u udruge tehničke kulture u stavku 1. članka 2. Zakona o udruga, te opće ljudskih vrijednosti takve djelatnosti (aktivne stvaralačke re-kreacije, društvene re-kreacije, kulturne re-kreacije), te dijelom *per analogiam* onima Hrvatske zajednice tehničke kulture (*mutatis mutandis* za razinu jedinice područne samouprave).

Pri tom su razlikovani ciljevi (svrhe, probici) od zadataka i djelatnosti čijim se obnašanjem ciljevi postižu.

- poticanje i promicanje svekolike djelatnosti tehničke kulture;
- zastupanje i zaštita vlastitih interesa, interesa članica i njihovih članova u Hrvatskoj zajednici tehničke kulture, pred državnim tijelima i tijelima područne samouprave;
- stvaranje uvjeta provođenja programa javnih potreba u tehničkoj kulturi;
- izvanškolsko znanstveno i tehničko opismenjivanje, tehnički odgoj i obrazovanje radi izražavanje stvaralačkih sposobnosti, znanja i vještina građana, posebno darovite i hendikepirane djece;
- opće prihvaćanje znanstvenih, tehničkih i tehnoloških stečevina i njihova stvaralačka primjena po mjeri zakona održivog razvitka (zaštite okoliša) i čovjeka dostojnog života;
- promidžba postignuća udruga, stvaralaca i inovatora Županije u zemlji i svijetu;
- promidžba istraživanja te unaprjeđenje stručnog rada i osposobljavanja djelatnika u tehničkoj kulturi i inovatora;
- njegovanje duha zajedništva, vrijednosti i pravila neprofесиjskog tehničkog stvaralaštva, humanosti, snošljivosti, međusobnog poštivanja, suradnje i prijateljstva ljudi bez obzira na dob, spol, rasu, nacionalnost, klasnu, vjersku i političku pripadnost i svjetonazor;
- njegovanje domoljublja i podizanje sposobnosti udruga za obranu Republike Hrvatske;
- sudjelovanje članova udruga u humanitarnim, ekološkim i drugim akcijama, te u pružanju nesebične pomoći u prirodnim, tehnološkim i ostalim nesrećama.

Članak 12.

Ciljeve iz članka 11. ovoga Statuta Zajednica ostvaruje sljedećim zadaćama unaprjeđenja tehničke kulture kao dijela opće kulture, čimbenika razvitka ličnosti i razvojnoga resursa:²⁴

- sudjelovanje u utvrđivanju i ostvarivanju politike promicanja tehničke kulture u Županiji;
- unaprjeđenje svekolikih uvjeta slobodnog udruživanja i zadovoljavanja potreba građana bavljenjem područjima tehničke kulture iz kreativnih i rekreativnih pobuda u dokolici;
- predlaganje programa svekolikih aktivnosti u tehničkoj kulturi, sudjelovanje u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi, te izrada prijedloga kriterija i rokova za utvrđivanje i financiranje tog programa;
- provođenje i usklađivanje aktivnosti članica u ostvarivanju svekolikog razvitka tehničke kulture i programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi;
- poticanje i podupiranje osnivanja novih udruga i gradskih (i općinskih) zajednica tehničke kulture u svrhu ravnomjernog razvitka tehničke kulture na području Županije;
- skrb o unaprjeđenju stručnog rada i osposobljavanje djelatnika u tehničkoj kulturi;
- izvođenje izvanškolskog i sudjelovanje u izvannastavnom tehničkom, tehnološkom i informatičkom obrazovanju mladeži, osobito darovite i hendikepirane djece, radi korisnog i zanimljivog provođenja dokolice, stjecanja znanstvenog pristupa stvarnosti, razvoja i uvida u vlastite sklonosti i sposobnosti te usmjeravanja k izboru tehničkih i istraživačkih zanimanja;

²⁴ Zadaci županijske i gradske zajednice, gradskog, županijskog i nacionalnog saveza tehničke kulture skupno su utvrđeni člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi. Mjesto županijske zajednice u sustavu tehničke kulture izloženo u bilješci 22. naložilo je konkretizaciju njenih zadaća iz: (a) aktivnosti, poslova i djelatnosti neprofесиjske djelatnosti tehničke kulture i djelatnosti udruge tehničke kulture (članci 2., 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi), te (b) sastavnica programa javnih potreba u tehničkoj kulturi koje može ostvarivati zajednica (u članku 20. istoga Zakona). Pri tome su poštivani članak 5. Zakona o udrugama te stavak 2. članka 5. i stavci 1. i 2. članka 6. Zakona o tehničkoj kulturi. Prema članku 5. Zakona o udrugama (istovjetnom rečenim člancima Zakona o tehničkoj kulturi) udruga i zajednica može obavljati samo djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni statutom, a u skladu sa zakonom (stavak 2.) i u tome je samostalna (stavak 3.).

- popularizacija znanstvenih i tehničkih dostignuća predavanjima, izložbama i na druge načine koji pridonose njihovom razumijevanju, prosudbi, širenju i primjeni od što većeg dijela pučanstva, a naročito mladeži, potičući ih za bavljenje tehničkim sadržajima;
- izvanškolsko tehničko i informatičko osposobljavanje građana, poglavito ciljani programi za radno aktivno pučanstvo, u svrhu razvitka radnih sposobnosti, stvaralačkog ponašanja, prekvalifikacije i dokvalifikacije, učinkovite uporabe tehničko-tehnoloških dostignuća u radu i svagdašnjem životu, promicanja znanosti i tehnike, te podizanja kakvoće života;
- organiziranje natjecanja, susreta, izložbi, stručnih ekskurzija i sličnih priredbi te sudjelovanja predstavnika Zajednice na takvim domaćim i međunarodnim manifestacijama;
- izdavačka djelatnost;
- nabavka opreme i održavanje objekata čijim je Zajednica vlasnikom ili korisnikom;
- suradnja s gospodarskim i drugim organizacijama, školama, tijelima lokalne i područne samouprave te državnim tijelima;
- međužupanijska i druga suradnja u tehničkoj kulturi;
- skrb o zaštiti i unaprjeđivanju životnog i radnog okoliša;
- priprema aktivnosti i osposobljavanje za zaštitu ljudi, imovine i obranu domovine;
- obavljanje ostalih zadaća utvrđenih Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim propisima.

Članak 13.

Zadaće poticanja i promicanja sveukupnih aktivnosti tehničke kulture na području Županije, usklađivanja aktivnosti članica i skrbi o unaprjeđivanju stručnog rada utvrđene člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi, Zajednica posebice ostvaruje pripremom smjernica razvitka tehničke kulture u Županiji, pripremom i sudjelovanjem u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi te predlaganjem kriterija i rokova za utvrđivanje i financiranje tog programa, izradom prijedloga mjera i aktivnosti ravnomjernog razvitka tehničke kulture u općinama i gradovima Županije, te obnašanjem uloge glavnog nositelja provedbe programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi.²⁵

Zajednica prijedloge iz stavka 1. ovog članka priprema u suradnji s gradskim i općinskim zajednicama tehničke kulture na području Županije.

²⁵ Ovi stožerni zadaci izvedeni su sravnjivanjem zadaća zajednice tehničke kulture utvrđenih člankom 29. Zakona o tehničkoj kulturi, načina kako su uređeni nositelji predlaganja i ostvarivanja programa javnih potreba jedinica lokalne i područne samouprave u članku 20., što obasiže taj program prema članku 23. i kako se donose kriteriji (članak 22. istog Zakona). Ponajprije, hrvatski je zakonodavac jasno utvrdio javne potrebe jedinica lokalne i područne samouprave u stavku 1. članka 20.: to su »aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značenja koje oni utvrde kao svoje javne potrebe u svezi sa djelovanjem zajednica i saveza tehničke kulture, koji se osnivaju za područje županije, Grada Zagreba, grada i općine te udruga tehničke kulture«. Redoslijed zajednica, saveza i udruga nije slučajna. Iz njega je razvidno da su javne potrebe, prije svega, u svezi s djelovanjem zajednica što je samorazumljivo. Drugo, u stavku 3. članka 23. rečenoga Zakona izričito stoji: »Županija, odnosno Grad Zagreb svojim programom javnih potreba u tehničkoj kulturi osigurava sredstva za zajednice i saveze tehničke kulture koji su od interesa za županiju odnosno Grad Zagreb«. Pače, u tom članku koji utvrđuje alokaciju sredstava za program javnih potreba uopće se ne spominju udruge tehničke kulture, a kako citirani stavak istog članka ne određuje da županija programom javnih potreba osigurava sredstva i za saveze, može se zaključiti da zajednica ima središnju ulogu u tom programu. Na poslijetku, kako bi sustav utvrđivanja programa javnih potreba i osiguravanja sredstava za njegovo funkcioniranje djelovao trebalo je predvidjeti i mehanizam. Mehanizam je izveden *per analogiam* onome za državnu razinu (kriterije prema stavku 1. članka 22. Zakona o tehničkoj kulturi predlaže Hrvatska zajednica tehničke kulture), te *per analogiam* odredbama Pravilnika o kriterijima i rokovima za utvrđivanje programa i osiguravanje sredstava za financiranje javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi (Narodne novine, broj 60/1994.). Potkrijepa je u činjenici što su zakonom (*mutatis mutandis* za tu razinu) u županiji, Gradu Zagrebu, gradu i općini određeni isti nositelji i način odlučivanja kao i na nacionalnoj razini.

U svrhu učinkovitog obnašanja prethodnih zadaća Zajednica osniva Stručni savjet.

Pripremu isprava iz stavka 1. ovog članka vodi tajnik(ca) Zajednice, a prijedloge utvrđuje Izvršni odbor Zajednice, koji je pritom dužan poštivati mišljenja i prosudbe Stručnog savjeta.

Prijedlozi koje utvrdi Izvršni odbor Zajednice upućuju se Poglavarstvu Županije, a prijedlozi mjera i aktivnosti u svrhu ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova te odnosa u financiranju tehničke kulture na području Županije i poglavarstvima gradova i općina.

2. Djelatnosti Zajednice

Članak 14.

Djelatnost Zajednice čine: poticanje i promicanje ukupnih aktivnosti tehničke kulture, uključujući izradu programa svekolikih aktivnosti i sudjelovanje u utvrđivanju prijedloga programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi; usklađivanje aktivnosti članica radi svekolikog razvitka tehničke kulture, postizanja ciljeva Zajednice i zajedničkih potreba i interesa članica; izvedba programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi, a posebice izvanškolskog tehničkog, tehnološkog i informatičkog pouka i njegovanja tehničkog i radno-proizvodnog stvaralaštva djece i mladeži; popularizacija znanosti i tehnike; skrb o unaprjeđivanju stručnog rada i osposobljavanju stručnih djelatnika tehničke kulture; promicanje dostignuća u tehničkoj kulturi; obavljanje gospodarskih, društvenih i drugih djelatnosti u skladu sa zakonom i odlukama svojih tijela; te rješavanje ostalih pitanja sukladno zakonu i programu svekolikih aktivnosti u tehničkoj kulturi što ga predlaže Hrvatska zajednica tehničke kulture.

Članice u okviru Zajednice razvijaju i promiču tehničku kulturu sudjelujući posebice u pripremi i izvedbi programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi, u znanstvenom i tehničkom opismenjivanju građana, u tehničkom i informatičkom odgoju i obrazovanju mladih naraštaja, potičući tehničko i radno-proizvodno stvaralaštvo, te populariziranjem znanstvenih i tehničkih dostignuća, kao osnovnim ciljevima zajedničkog djelovanja.

Članak 15.

Temeljem svojih prava i obveza Zajednica u sklopu redovne djelatnosti utvrđuje, ustrojava i ostvaruje zadaće i mjere kojima osigurava osposobljavanje članova svojih članica za aktivno sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske i zaštiti ljudi i imovine, sukladno propisima i aktima nadležnih državnih tijela.²⁶

²⁶ Osposobljavanje za sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske, u dobrotvornim akcijama, prirodnim, tehnološkim i drugim nesrećama nije iscrpnije uređeno iz dva razloga: bavljenje gotovo svim tehničkim sadržajima izvrstan je način pripreme novaka i često ponajbolji način održavanja kondicije u pričuvi za brojne vojne specijalnosti i obnašanje zadaća u organizaciji civilnog života; priprema za te zadaće ne uređuje se statutom nego odvija po posebnom režimu sukladno propisima i odlukama nadležnog državnog tijela.

Članak 16.

Zajednica može radi pribavljanja sredstava za pripremu i provedbu programa rada i potpunije korištenje raspoloživih tehničkih sredstava i mogućnosti kojima postiže ovim Statutom utvrđene ciljeve, samostalno ili zajednički sa svojim članicama obavljati gospodarske, društvene i druge negospodarske aktivnosti, te sukladno zakonu osnovati poduzeće (društvo kapitala) za obavljanje gospodarske djelatnosti.

Odluku o načinu na koji će se Zajednica baviti djelatnostima i odluku o osnivanju poduzeća iz prethodnog stavka donosi Izvršni odbor Zajednice.

Dobitak ostvaren obavljanjem djelatnosti iz stavka 1. koristi se isključivo za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti kojima se postižu ciljevi utvrđeni člancima 11. i 12. ovoga Statuta.²⁷

Alternativa 1.

Iz stavka 1. brišu se riječi »ili zajednički sa svojim članicama«.

Alternativa 2.

Iz stavka 1. brišu se riječi », te sukladno zakonu osnovati poduzeće (društvo kapitala) za obavljanje gospodarske djelatnosti«, a iz stavka 2. riječi »i odluku o osnivanju poduzeća«. Zajednica autonomno odlučuje, sukladno planovima, ali ovu alternativu ne preporučamo.

²⁷ Stavak 1. i 2. ovoga članka proizlaze iz članka 29. Zakona u tehničkoj kulturi prema kojem zajednice »mogu obavljati i gospodarske, društvene i druge izvangospodarske aktivnosti, koje u skladu sa zakonom mogu obavljati udruge tehničke kulture.« Udruga pak može, sukladno zakonu, neposredno obavljati gospodarske i druge djelatnosti i osnovati poduzeće za obavljanje gospodarske djelatnosti (stavci 2. i 3. članka 6. istog Zakona), izvoditi poslove obrazovanja ili osposobljavanja za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina za čiji završetak polaznicima izdaje uvjerenje (članak 7.), te nastavne i izvannastavne programe tehničkog, tehnološkog i informatičkog obrazovanja za osnovne i srednje škole (članak 8.). Bitno je pripomenuti:

(a) mogućnost neposrednog obavljanja gospodarskih djelatnosti i osnivanje poduzeća između svih zakona o posebnim vrstama udruga dopušta samo Zakon o tehničkoj kulturi pa to može izazvati teškoće pri registraciji;

(b) premda stavak 1. članka 5. Zakona o udrugama dopušta udruzi (time i zajednici) obavljanje samo onih djelatnosti kojima postiže ciljeve utvrđene statutom, stavkom 2. istog članka ona uz njih »može obavljati djelatnost kojom se stječe prihod, sukladno zakonu«, što je opći zakonski okvir odredbe članka 6. Zakona o tehničkoj kulturi kojom je udruzi, zajednici i savezu tehničke kulture omogućeno neposredno obavljanje gospodarske i druge djelatnosti i osnivanje poduzeća;

(c) Zakon o tehničkoj kulturi to dopušta jednoj udruzi ili zajednici; ali ne zaprječuje predloženu mogućnost izvedbe u suradnji s članicama: zajednica se može odlučiti za prijedlog formulacije članka ili za alternativu 1. ili 2., a odluči li se za predloženu odredbu ili za alternativu 1. može i precizirati koju će gospodarsku i drugu djelatnost obavljati (primjerice: izrada, nabavka, prodaja i popravci opreme, instrumenata, pribora i drugih tehničkih sredstava i materijala; prodaja usluga i proizvoda pravnim osobama i građanima);

(d) zajednica koja se odluči za stavak 1. mora uvrstiti i stavak 3.: stavkom 4. članka 5. Zakona o udrugama udruzi (*mutatis mutandis* zajednici) je, sukladno njenoj neprofitnoj naravi, zabranjeno obavljanje djelatnosti radi stjecanja dobitka za svoje članove i naloženo da možebitan dobitak ostvaren obavljanjem drugih djelatnosti koristi isključivo za obavljanje i unaprjeđivanje djelatnosti, kojima postiže vlastite ciljeve utvrđene statutom.

Pače, obavlja li zajednica djelatnosti koje nisu u skladu s ciljevima utvrđenim statutom, kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama), s tim što je to prema članku 35. istoga Zakona i razlog za zabranu djelovanja.

III. JAVNOST RADA

Članak 17.

Djelovanje Zajednice i rad svih njezinih tijela su javni i utemeljeni na demokratskim načelima.²⁸

Zajednica osigurava javnost rada otvorenošću sjednica svojih tijela, obavještavanjem javnosti putem web-stranice, sredstava javnog priopćivanja, glasila, izvještavanjem o svom djelovanju Hrvatske zajednice tehničke kulture, drugih zajednica u koje je udružena, nadležnih tijela područne samouprave i državnih tijela, te pružanjem podataka za evidencije informacijskog sustava tehničke kulture od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 18.

Zajednica članice o svom djelovanju i o radu svojih tijela izvješćuje pisanim izvještajima o značajnim događajima, u zasjedanju Skupštine, omogućujući njihovim predstavnicima uvid u izvještaje i zapisnike sjednica tijela, odgovorima na upite, putem glasila, sredstava javnog priopćivanja, web-stranice ili na drugi pogodan način.

Članak 19.

Zajednica može isključiti javnost sa sjednica tijela ili uskratiti obavijesti i uvid u spise samo u slučajevima: zaštite podataka koji su zakonom određeni službenom ili drugom tajnom; razmatranja planova i programa čije bi javno obznanjivanje moglo ugroziti interese obrane i sigurnosti Republike Hrvatske; stegovnog postupka protiv člana tijela Zajednice zbog teške povrede javnog morala, te zatraži li to nadležno državno odvjetništvo ili sud.²⁹

Odluka o isključivanju javnosti, osim u slučaju razmatranja pitanja važnih za obranu i sigurnost Republike Hrvatske i kada to izričito zatraži nadležno državno odvjetništvo ili sud, ne odnosi se na predstavnike Hrvatske zajednice tehničke kulture.³⁰

²⁸ Javnost rada propisana je člankom 9. Zakona o udrugama (Zakon o tehničkoj kulturi javnost rada ne uređuje). Ta se odredba ne razlikuje od primjenjivanog rješenja po kojem Zajednica obavještava članice o svom djelovanju na način određen statutom. Međutim, kako se javnost rada i obavješćivanja članica mora urediti (inačica toga Zakona iz 1997. sadržala je izričitu odredbu u stavku 4. članka 5.: »Javnost se samo iznimno može isključiti sa sjednica tijela udruge u slučajevima predviđenim statutom udruge«), materija je detaljnije normirana, s tim što su slučajevi isključivanja javnosti bitno reducirani i izostavljena mogućnost da je zatraži nadležno državno tijelo.

²⁹ Ne samo što se javnosti može uskratiti malo koja obavijest, i samo iznimno, nego i onda kada je takva mogućnost utemeljena nema potrebe za pretjeranom specifikacijom. Primjerice, pod drugom tajnom razumijeva se znanstvena, tehničko-tehnološka ili umjetnička tajna i kako se županijske zajednice vrlo rijetko s njima susreću ne treba ih navoditi. Jednako tako kao razlog je izostavljeno djelovanje protivno Ustavu Republike Hrvatske, jer je jedan od mogućih temelja zahtjeva nadležnog državnog odvjetništva.

³⁰ Ovu odredbu uvjetuje činjenica što je Hrvatska zajednica tehničke kulture, kao najviše nacionalno tijelo tehničke kulture Republike Hrvatske ustanovljeno Zakonom o tehničkoj kulturi (stavak 6. članka 25. i članci 30. i 31.) čije je članstvo propisano, uredila ovu materiju na rečeni način svojim statutom i odlukom o članstvu.

IV. ČLANSTVO, PRAVA, OBVEZE I STEGOVNA ODGOVORNOST

1. Članstvo u Zajednici

Članak 20.

Udruživanje u Zajednicu i članstvo u Zajednici su dragovoljni.

Članicama Zajednice mogu, pod uvjetima propisanim ovim Statutom, postati pravne osobe iz članka 2. ovoga Statuta, i to: udruge tehničke kulture, gradske (i općinske) zajednice tehničke kulture, gradski i županijski strukovni savezi udruga tehničke kulture i druge pravne osobe, koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi.³¹

³¹ Rješenje o članovima i utemeljiteljima zajednica tehničke kulture *nije analogno onom za udruge tehničke kulture*. Članovi udruga (sukladno stavku 1. članka 5. Zakona o tehničkoj kulturi) mogu biti samo građani i ta je odredba, zbog odredbe članka 1. stavak 1. istog Zakona, jača od stavka 1. članka 4. Zakona o udrugama (»Svaka poslovno sposobna fizička osoba i pravna osoba može, pod jednakim uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i statutom udruge, postati članom udruge«). Članice županijske zajednice tehničke kulture, za razliku od toga, a sukladno stavku 1. članka 25., članku 27. i stavku 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi (kojim su određene) te mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske s nadnevkom 23. srpnja 1997. (Klasa: 230-01/97-01/01; Urbroj: 50501-97-649), prema kojem se na osnivanje, ustroj, članstvo, upravljanje, pravni položaj, registraciju i prestanak udruga, saveza i zajednica tehničke kulture, te Hrvatske zajednice tehničke kulture i nakon stupanja na snagu Zakona o udrugama primjenjuju rješenja Zakona o tehničkoj kulturi, dijele se na: obvezne i moguće (pod uvjetom da je to uređeno statutom županijske zajednice). Reperkusije po upravljačka prava potanje su obrazložene u bilješki 33.

Ukratko, županijska zajednica je zajednica udruga tehničke kulture te su njezine redovite i punopravne članice udruge tehničke kulture (stavak 1. članka 25. i stavak 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi). Drugo, njezine su članice gradske i općinske zajednice tehničke kulture i gradski i županijski savezi tehničke kulture, jer su to udruge tehničke kulture tzv. višega reda. Međutim, zbog ostvarenja načela jednakopravnosti u upravljanju županijskom zajednicom, zastupnici gradskih i općinskih zajednica i gradskih i županijskih saveza u skupštini županijske zajednice imaju ograničena upravljačka prava. Treće, sukladno stavku 1. članka 27. Zakona o tehničkoj kulturi, članice županijske zajednice, pod uvjetom da ona to svojim statutom odredi, mogu biti i druge pravne osobe koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu s istim Zakonom, i to: poduzeća, ustanove i udruge (kulturno-umjetnička društva, športske udruge, društva inženjera i tehničara, prirodoslovna društva, planinarska društva itd). Predstavnici te treće skupine članica u skupštini županijske zajednice nemaju upravljačka prava, jer se radi o pridruženim (uvjetnim) članovima. Njihov je prijam u članstvo moguć ako se nepobitno utvrdi da one ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi.

Posebne pripomene:

Ponajprije, iako strani državljanin može biti članom udruge tehničke kulture (Zakonom o udrugama iz 2001. više nisu propisani uvjeti pa se primjenjuju oni u svezi boravka i radne vize), redovitom ili pridruženom članicom županijske (i druge) zajednice i saveza tehničke kulture ne može biti strana udruga, jer nije osnovana u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi (na to je stavak 1. članka 8. Zakona o udrugama ne obvezuje iako bi to na neki način slijedilo iz članka 20. stavak 1. alineja 6. istog Zakona!) i jer – zbog upisa u registar stranih udruga što ga vodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave (stavak 2. članka 8. Zakona o udrugama) – djeluje na području Republike Hrvatske a ne neke županije. To su dovoljni razlozi (ne ulazi se u pitanja pravnog sustava, reciprociteta itd.). Stranac, međutim, može biti zastupnikom hrvatske udruge u skupštini zajednice (sa svim upravljačkim pravima).

Drugo, općinske zajednice tehničke kulture jedino se spominju u stavku 1. i 2. članka 20. Zakona u tehničkoj kulturi (a javne potrebe općine u tehničkoj kulturi i osiguravanje sredstava iz općinskog proračuna za njihovo financiranje u članku 21. i stavku 2. članka 22. istoga Zakona) i mogu se smatrati fakultativnima. Naime, u supstantivnim odredbama o zajednicama ih nema. Županijska ih zajednica, dakle, može statutom predvidjeti.

Naposljetku, članom bilo koje (pa i županijske) zajednice tehničke kulture i bilo kojeg strukovnog saveza tehničke kulture ne može tijelo jedinice lokalne ili područne uprave (upravni odjel, zavod i sl.), te državno tijelo (ured, uprava, ministarstvo) jer nije pravna osoba ali niti ikoje poglavarstvo ili Vlada Republike Hrvatske, jer je to protivno javnom pravu. Potonje su prakticirale neke zajednice i savezi.

U Zajednicu se može udružiti svaka udruga tehničke kulture, gradska (i općinska) zajednica i gradski i županijski strukovni savez udruga tehničke kulture, osnovani i ustrojeni u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi, čije je sjedište na području Županije.

Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, članovima Zajednice smatraju se građani pojedinci koje Skupština Zajednice temeljem Pravilnika o javnim priznanjima proglasi počasni(o)m predsjednik(c)om, počasnim (zaslužnim) članom i podupirućim članom Zajednice, s tim što oni nisu članovi Skupštine Zajednice.

Članak 21.

Pravne osobe iz stavka 2. i 3. članka 20. ovoga Statuta mogu postati članicom Zajednice ako ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o tehničkoj kulturi, ako prihvaćaju ovaj Statut, prava i obveze koji iz njega proizlaze, te ako im tijelo državne uprave nadležno za registraciju nije izdalo rješenje o prestanku ili im pravomoćnom sudskom odlukom nije zabranjeno djelovanje.³²

Ispunjavanje uvjeta za prijam u članstvo utvrđuje Izvršni odbor a odluku o prijamu u članstvo donosi Skupština Zajednice.

Postupak utvrđivanju uvjeta za udruživanje i članstvo Skupština Zajednice može propisati Pravilnikom o članstvu u Zajednici tehničke kulture županije (Grada Zagreba).

Članak 22.

Sukladno stavku 1. članka 25. i članku 27. Zakona o tehničkoj kulturi, pravne osobe udružene u Zajednicu ovisno o svom pravnom položaju, vlastitom ustroju, ciljevima, zadaćama i djelatnosti, imaju status (svojestvo) punopravne, nominalne ili pridružene članice.³³

³² Ove se odredbe odnose na sve članice – udruge, saveze i zajednice udruga. Okolnosti pod kojima tijelo državne uprave nadležno za registraciju donosi rješenje o prestanku udruge, saveza i zajednice udruga, kojim se pokreće postupak njihove likvidacije, utanačene su stavcima 1., 2. i 3. članka 28. Zakona o udrugama. Rješenje o prestanku djelovanja (više ne postoji privremena zabrana djelovanja!) isto tijelo državne uprave donosi kada postoji osnovana sumnja da udruga, savez ili zajednica udruga djeluje protivno Ustavu ili zakonu Republike Hrvatske (razlozi navedeni u članku 35. sežu od nasilnog ugrožavanja demokratskog ustavnog poretka, te neovisnosti, jedinstvenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske, preko zaštite sloboda i prava drugih osoba, do zaštite zdravlja i javnog morala), odnosno temeljem pravomoćne odluke suda o zabrani djelovanja udruge, saveza ili zajednice. Svatko može podnijeti prijavu o postojanju razloga za zabranu djelovanja (županijskom državnim odvjetniku prema sjedištu udruge). Presudu o zabrani rada udruge donosi županijski sud prema Zakonu o parničnom postupku ili drugom zakonu, a žalba protiv presude o zabrani djelovanja udruge ne zadržava njezino izvršenje (članci 35., 36., 37. i 38. Zakona o udrugama).

³³ Iz odredbi stavka 1. članka 25., članka 27. i stavka 1. članka 28. Zakona o tehničkoj kulturi, koje utanačuju članovi županijske i gradske zajednice tehničke kulture, razvidna je zasnovanost ovoga rješenja. Status njihovih članova u upravljanju zajednicom ne ovisi o odredbi stavka 1. članka 7. Zakona o udrugama.

1. Županijske (i gradske) zajednice tehničke kulture su zajednice udruga tehničke kulture i njihovi su **redoviti i punopravni članovi** udruge tehničke kulture: zajednice se osnivaju »radi ostvarivanja zajedničkih potreba i interesa udruga tehničke kulture« (stavak 1. članka 25. Zakona o tehničkoj kulturi) i njihovo je osnivanje uvjetovano najmanje **udruživanjem triju** (a ne dviju!) **udruga iz različitih grana tehničke kulture sa sjedištem u županiji** (stavak 1. članka 28.), a ne brojem drugih pravnih osoba. Kako su jedino izvorne udruge tehničke kulture redovite članice zajednica (i saveza) tehničke kulture, samo su njihovi zastupnici redoviti članovi skupština zajednica (i saveza), tj. članovi s punim upravljačkim pravima. Naime, iako su zajednice (i savezi) tzv. udruge višeg reda na njih se »na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona (o udrugama)« (stavak 1. članka 7.).

Status punopravne članice imaju udruge tehničke kulture (klubovi, društva) u koje se građani izravno dragovoljno udružuju kao pojedinci.

Status nominalne članice imaju gradske (i općinske) zajednice tehničke kulture i gradski i županijski strukovni savezi udruga tehničke kulture.

Status pridružene članice imaju druge pravne osobe (poduzeća, ustanove, udruge i ostale organizacije), koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi.

Članak 23.

Udruga tehničke kulture, zajednica i savez tehničke kulture koji se žele udružiti u Zajednicu i postati njezinim članom podnosi:

- odluku ovlaštenog tijela o udruživanju udruge, zajednice ili saveza u Zajednicu,
- presliku rješenja o upisu u Registar udruga,
- presliku statuta (pravila) ovjerenog od nadležnog državnog tijela za registraciju,
- vjerodajnice zastupnika i zamjenika zastupnika u Zajednici,
- dokaze o državljanstvu zastupnika i zamjenika zastupnika u Zajednici i
- životopis zastupnika u Zajednici.

2. Posljedice se prvo odnose na gradske i županijske saveze tehničke kulture, koje Zakon o tehničkoj kulturi jasno luči od izvornih udruga (ponajbolje se to vidi iz završetka članka 29. tog Zakona). Takvi se savezi u stavku 4. članka 25. zovu se »strukovni savezi udruga tehničke kulture«, osnivaju se sukladno tom Zakonu (slobodnim udruživanjem najmanje tri udruge iz određene grane tehničke kulture sa sjedištem u županiji ili gradu) i svojstvo pravne osobe, kao i gradske i županijske zajednice tehničke kulture, stječu upisom »u registar upravnog tijela županije, Grada Zagreba, odnosno grada nadležnog za tehničku kulturu« (stavak 1. članka 26. rečenog Zakona). Ako gradski i županijski savez udruga nije osnovan i registriran temeljem Zakona o tehničkoj kulturi on nije savez tehničke kulture, jer nema pravnih zapreka (kao ni za izvorne udruge) da se ustroji i registrira po više posebnih zakona: Zakonu o tehničkoj kulturi i Zakonu o športu (Narodne novine, broj 71/2006.) i/ili po Zakonu o Hrvatskom autoklubu (Narodne novine, broj 2/1994.). Zastupnik takvog saveza u skupštini zajednice ne može imati ista upravljačka prava kao zastupnik izvorne udruge zbog načela jednapravnosti članica. Primjerice, ako u županiji ima sjedište 9 udruga tehničke kulture od kojih su četiri radiokluba udružena u gradski (u jednom su gradu tri) i u županijski (zbog četvrtog kluba) radioamaterski savez, punopravno članstvo ta dva saveza promijenilo bi odnos u skupštini županijske zajednice, omogućilo preglasavanje i okrnjilo upravljačka prava drugih izvornih udruga. Na drugoj strani, gradske i općinske zajednice su također nominalne članice, ali zbog njihove uloge u sustavu postoji razlika u njihovom statusu spram saveza.

3. Što su »druge pravne osobe koje ostvaruju programe tehničke kulture« i koji je njihov status u zajednici tehničke kulture? Prvo, članstvo takvih udruga nije obvezno, nego je mogućnost dvostruko uvjetovana – mora biti predviđena statutom i te pravne osobe moraju ostvarivati programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi (stavak 1. članka 27. ovoga Zakona glasi: »Članovi zajednice i saveza tehničke kulture, sukladno njihovim statutima, mogu biti i druge pravne osobe koje ostvaruju programe tehničke kulture u skladu s ovim zakonom«). Riječju, ako takva mogućnost statutom nije predviđena i ako takva pravna osoba ne ostvaruje na rečeni način programe tehničke kulture, ona se ne može primiti u članstvo! Drugo, djelatnost tehničke kulture sukladno članku 9. istog Zakona »mogu obavljati poduzeća i druge pravne osobe« koje ispunjavaju uvjete iz Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, broj 31/1994.). Prema stavku 1. članka 2. Pravilnika to su poduzeća (trgovačka društva – na pr., tehnološki centri), ustanove »i druge pravne osobe« koje ispunjavaju propisane uvjete. Pod ustanovama se razumijevaju sva učilišta, muzeji i dr., a druge su pravne osobe: kulturno-umjetnička društva, športske udruge, stručna i strukovna društva (prirodoslovaca, pedagoga tehničke kulture, inženjera i tehničara i sl.), planinarska društva i ostale udruge, koje ispunjavaju propisane uvjete. Ostvaruju li takve pravne osobe programe tehničke kulture utvrđuje se uvidom u njihov program i postignuća i ako je odgovor da ispunjavaju uvjete iz citiranog Pravilnika *neupitno potvrđan*, prema mišljenju Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske **ne mogu biti punopravni članovi zajednice** (i saveza) i u njoj ostvarivati upravljačka prava, nego pridružene članice.

Ostale pravne osobe koje se žele udružiti u Zajednicu i postati njezinim članom podnose:

- odluku osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe o udruživanju pravne osobe u Zajednicu,
- presliku rješenja o registraciji pravne osobe,
- dokaz iz kojega se nepobitno može utvrditi ostvaruje li pravna osoba programe tehničke kulture u skladu sa Zakonom o tehničkoj kulturi,
- odluku osobe ovlaštene za zastupanje pravne osobe o imenovanju predstavnika i zamjenika predstavnika pravne osobe u Zajednici i
- dokaze o državljanstvu predstavnika i zamjenika predstavnika u Zajednici.³⁴

Zastupnikom i predstavnikom i njegovim zamjenikom može biti imenovan poslovno sposoban građanin/ka.³⁵

Članak 24.

Zajednica članici izdaje odluku o prijamu u članstvo i upisuje je u Matičnu knjigu Zajednice.³⁶

Alternativa za stavak 2.

Riječi »Matičnu knjigu« zamjenjuju se riječima »Popis članova« (izvorna formulacija u Zakonu o udrugama) ili riječima »Registar članova«. Pojam »Matična knjiga« predložen je zbog naravi dokumenta, jer se u njega imaju unositi svi bitni podaci o članovima.

2. Prava i obveze članica Zajednice

Članak 25.

Udruživanjem u Zajednicu, članice ne stječu prava Zajednice.

Pravna osoba članska prava i obveze stječe i preuzima danom prijama u članstvo Zajednice, odnosno danom donošenja odluke Skupštine Zajednice o prijamu.

Prava, obveze i odgovornosti članica Zajednice sukladna su njihovom članskom statusu.

³⁴ Ti dokazi proizlaze iz uvjeta utanačenih Zakonom o tehničkoj kulturi i Zakonom o udrugama. Samo je temeljem njih moguće ustanoviti jesu li ispunjeni uvjeti udruživanja propisani Zakonom o tehničkoj.

³⁵ Poslovno sposoban građanin je osoba s navršениh 18 godina života kojoj pravomoćnom sudskom odlukom nije umanjena (osobe s ograničenom poslovnom sposobnošću) ili oduzeta poslovna sposobnost, te osoba mlađa od 18 godina kojoj je sudskom odlukom dopušteno sklapanje braka (članak 26. Obiteljskoga zakona, Narodne novine broj 116/2003.).

³⁶ Obveza vođenja popisa članova propisana je stavkom 3. članka 4. Zakona o udrugama. Zajednica (kao i udruga i savez) koja ne vodi popis članova kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice kaznom od 500 do 5.000 kuna (članak 39. Zakona o udrugama).

Članak 26.

Prava i obveze svih članica Zajednice jesu:

- skrb o razvitku i promicanju tehničke kulture na području Županije;
- sudjelovanje u ostvarivanju programa rada i ciljeva Zajednice, zajedničkih potreba i interesa i u rješavanju drugih pitanja od zajedničkog interesa;
- zajedničko djelovanje na tehničkom, tehnološkom i informatičkom odgoju i obrazovanju, te poticanju tehničkog i radno-proizvodnog stvaralaštva, napose mladeži;
- iznošenje mišljenja i predlaganje mjera i aktivnosti za učinkovitije ostvarivanje ciljeva i zadaća Zajednice, te pokretanje rasprave o djelatnosti i rada Zajednice;
- zalaganje za potporu vlastitoj djelatnosti, radu i području;
- dobivanje pravodobnih i istinitih obavijesti o radu Zajednice;
- pridržavanje Statuta i drugih akata Zajednice, etičkog kodeksa odnosno pisanih i uobičajenih načela i pravila ponašanja u bavljenju tehničkom kulturom;³⁷
- odgovorno provođenje odluka i zaključaka tijela Zajednice i preuzetih obveza;
- uporaba imovine i stručne pomoći Zajednice a u skladu s odlukama njezinih upravnih tijela;
- stjecanje priznanja i nagrada za svoj rad;
- plaćanje članarine odnosno dijela troškova zajedničkog djelovanja i uporabe imovine;
- čuvanje, podizanje i zaštita ugleda te zastupanje interesa Zajednice.

Udruge tehničke kulture, gradske i općinske zajednice i gradski i županijski savezi tehničke kulture, osim rečenoga u stavku 1. ovoga članka, imaju pravo i obvezu sudjelovati u pripremi i ostvarivanju programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi.

Članak 27.

Udruge, gradske i općinske zajednice te strukovni savezi tehničke kulture udruženi u Zajednicu umjesto plaćanja članarine sudjeluju u snošenju troškova zajedničkog djelovanja i uporabe imovine, usluga i stručne pomoći Zajednice temeljem odluke koju za svaku godinu donosi Izvršni odbor Zajednice.³⁸

Pridružene članice Zajednice registrirane kao trgovačka društva (poduzetničke tvrtke), ustanove i udruge, udruživanjem preuzimaju obvezu plaćanja članarine prema Odluci o članarini koju za svaku godinu donosi Izvršni odbor.

³⁷ U predložak statuta iz 1997. godine bio je uvršten poseban članak kojim se županijska zajednica obvezivala na primjenu Etičkog kodeksa Hrvatske zajednice tehničke kulture, što nije neophodno.

³⁸ Članarina je sastavnica prava i obveza članova, koja zajedno, temeljem stavka 2. članka 11. Zakona o udrugama moraju biti uređena statutom. Norma se temelji na različitoj ulozi udruga, gradskih i općinskih zajednica te gradskih i županijskih saveza tehničke kulture u neprofесиjskom sustavu tehničke kulture, pripremi i izvedbi programa javnih potreba županije u tehničkoj kulturi, spram uloge pridruženih članica županijske zajednice. Norma je razrađena polazeći od odredbe članaka 22. i 21. Zakona o tehničkoj kulturi prema kojima za aktivnosti, poslove i djelatnosti županijske (Zagrebačke), općinskih i gradskih zajednica, gradskih i županijskih strukovnih saveza te udruga tehničke kulture, koje čine program javnih potreba u tehničkoj kulturi, osiguravaju sredstva u proračunu županije (Grada Zagreba). Druge pravne osobe tih prava nemaju i u tome ne sudjeluju.

3. Stegovna odgovornost u Zajednici³⁹

Članak 28.

Članica Zajednice i član(ica) Skupštine i tijela Zajednice koji ne ostvaruje ciljeve i zadaće zbog kojih je Zajednica osnovana te program rada, koji krši zakonske propise i povrijedi članske obveze utvrđene ovim Statutom, drugim aktima, etičkim kodeksom i uobičajenim pravilima bavljenja tehničkom kulturom, te time nanese štetu interesima i ugledu Zajednice, podliježe stegovnoj odgovornosti.

Pokretanju postupka utvrđivanja stegovne odgovornosti prethodi pisano upozorenje u kojem predsjednik(ca) i tajnik(ca) Zajednice članici Zajednice ili pojedincu na nedvojben način skreću pozornost na nedostatke i predlažu mjere i aktivnosti te rokove za njihovo otklanjanje, a mogu zahtijevati pismeno očitovanje predsjednika i tajnika ili izvršnog odbora članice.

Odgovornost utvrđuje i sporove između članica i članova tijela Zajednice rješava Sud časti.

Članica Zajednice i član(ica) Skupštine i tijela Zajednice kojem je izrečena stegovna mjera ima pravo priziva (žalbe).⁴⁰

Odluka o izrečenoj stegovnoj mjeri dostavlja se po pravomoćnosti pravnoj ili fizičkoj osobi kojoj je izrečena, unosi se u Matičnu knjigu Zajednice ili udruge čijim je pojedinac članom te javno objavljuje na oglasnoj ploči i web-stranici Zajednice.

Alternativa za stavak 3.

U stavku 3. naziv »Sud časti« zamjenjuje se nazivom »Stegovni sud« ili »Obranički sud«.⁴¹

3.1. Stegovna odgovornost članica Zajednice

Članak 29.

Članici Zajednice mogu se, zbog razloga u članku 28. stavak 1. ovoga Statuta ili ako neopravdano ne ispuni obveze u Programu javnih potreba Županije (Grada Zagreba) u tehničkoj kulturi, izreći ove stegovne mjere:

³⁹ Zakonom o tehničkoj kulturi ne uređuje stegovnu odgovornost a prema alineji 4. stavak 4. članka 11. Zakona o udrugama statut »može sadržavati odredbe o« stegovnoj odgovornosti članova. Iskustvo zadnjih 14 godina je, međutim, naložilo normiranje postupka utvrđivanja odgovornosti i mjera za pojedine povrede. Mjere koje se mogu izreći uređene su u ovome, a postupak utvrđivanja stegovne odgovornosti u odjeljku »Sud časti«. Zajednica može donijeti normativni akt kojim detaljnije uređuje postupak utvrđivanja stegovne odgovornosti.

⁴⁰ Ovo je pravo zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske i člancima 26., 36. i 38. Zakona o udrugama.

⁴¹ Naravi dragovoljne i neprofesijske djelatnosti udruga primjereno je da sukob interesa, članske sporove i pitanja poštivanja normi i pravila djelovanja i ponašanja u obnašanju djelatnosti (rada) rješava Sud časti, a još primjerenije »Obranički sud« kako se to tijelo sastavlja od najvidenijih osoba neupitnog ugleda – zbog toga jer brani (čuva) složene kooperativne odnose od narušavanja – zvalo u pravilima prvih hrvatskih udruga tehničke kulture.

1. opomena,
2. uskrata prava sudjelovanja u radu Zajednice (suspenzija),
3. isključenje iz članstva Zajednice.

Članak 30.

Opomena je najblaža stegovna mjera i izriče se članici koja:

1. ne ostvaruje ciljeve i zadaće zbog kojih je osnovana,
2. ne ispunjava obveze spram vlastitih članova i povrijedi njihova prava,
3. djeluje protivno ciljevima Zajednice,
4. teže povrijedi odredbe ovoga Statuta i općih akata Zajednice,
5. neosnovano ne ispuni svoje obveze u Programu javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi,
6. ne ostvaruje i djeluje protivno odlukama Skupštine i zaključcima tijela Zajednice,
7. nakon upozorenja ne uskladi svoje akte i djelovanje s aktima Zajednice,
8. neopravdano nakon upozorenja ne ispuni financijske i druge obveze spram Zajednice,
9. svojim djelovanjem nanese težu štetu interesima i ugledu Zajednice.

Članak 31.

Članici se uskraćuje pravo sudjelovanja u radu Zajednice iz razloga u članku 30. ovoga Statuta, ako nakon opomene nastavi s aktivnošću zbog koje joj je opomena izrečena.

Uskratom prava sudjelovanja u radu Zajednice onemogućuje se:

1. sudjelovanje zastupnika ili predstavnika članice u radu Skupštine i tijela Zajednice;
2. sudjelovanje članova članice u programu i manifestacijama koje Zajednica priprema i izvodi i u programu i manifestacijama organizacija u koje je Zajednica udružena;
3. sudjelovanje članice u Programu javnih potreba županije u tehničkoj kulturi.

Uskrata prava sudjelovanja u radu Zajednice traje sve dok članica ne ukloni nedostatke ili ne ispuni obveze zbog čijeg je nepoštivanja takva mjera izrečena, a najdulje jednu godinu.

U vremenu trajanja stegovne mjere:

- zastupnici odnosno predstavnici članice mogu pribivati sjednicama tijela Zajednice kao promatrači bez prava sudjelovanja u raspravi i bez prava glasa odnosno odlučivanja;
- članovi članice mogu sudjelovati u programima iz točke 2. stavka 2. ovoga članka samo kao pojedinci, a ne mogu predstavljati članicu.

Članak 32.

Isključenje iz članstva Zajednice je najteža i krajnja stegovna mjera i donosi se kada se steknu okolnosti zbog kojih članica postane nedostojnom članstva u Zajednici, odnosno zbog:

1. djelovanja suprotnog javnoj politici tehničke kulture;

2. neispunjavanja obveza spram vlastitih članica i teške povrede njihovih prava;
3. trajnijeg djelovanja protivnog odredbama Statuta, drugih općih akata i programu Zajednice;
4. odbijanja ispunjavanja financijskih i drugih obveza spram Zajednice;
5. nanošenja teške štete interesima i ugledu Zajednice.

Odluci o isključenju iz članstva u svezi točke 2., 3. i 4. prethodnog stavka prethodi opomena.

3.2. Stegovna odgovornost članova(ica) tijela Zajednice

Članak 33.

Članu(ici) Skupštine i ostalih tijela Zajednice mogu se, zbog razloga u članku 28. stavak 1. ovoga Statuta, te povrede imena i ugleda Zajednice, nanošenja štete interesima i narušavanja ugleda drugih članica Zajednice i članova(ica) tijela Zajednice, izreći ove stegovne mjere:

1. opomena,
2. privremeno isključenje iz udruge tehničke kulture i
3. trajno isključenje iz udruge tehničke kulture.

Članak 34.

Opomena je najblaža stegovna mjera, koja se izriče ako član(ica) tijela Zajednice:

1. teže povrijedi odredbe Statuta i općih akata Zajednice i ne pridržava se etičkog kodeksa i uobičajenih pravila ponašanja člana udruge tehničke kulture;
2. svojim djelovanjem nanese težu štetu interesima i ugledu Zajednice ili njene članice;
3. ne provodi i djeluje protivno odlukama Skupštine i tijela Zajednice;
4. ne ispunjava preuzete i/ili ugovorene financijske i druge obveze;
5. nakon upozorenja ne uskladi svoje ponašanje s aktima i odlukama Zajednice, te etičkim kodeksom i uobičajenim pravilima ponašanja člana udruge tehničke kulture.

Članak 35.

Privremeno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture izriče se članu(ici) tijela Zajednice, koji nakon izricanja opomene iz razloga u članku 34. ovoga Statuta ne ukloni nedostatke i ne prekine ponašanje zbog kojega je opomenut(a) i ugrozi ostvarivanje programa Zajednice.

Privremeno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture traje dok član(ica) ne ukloni nedostatke ili ne ispunji obveze zbog čijeg je nepoštivanja izrečeno, a najdulje jednu godinu.

Privremeno isključenje iz članstva udruge podrazumijeva uskratu prava sudjelovanja u radu i svim aktivnostima udruge, saveza i zajednica tehničke kulture u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu do kraja trajanja mjere, a time i suspenziju sa dužnosti u Zajednici.

Članak 36.

Trajno isključenje iz članstva udruge tehničke kulture najteža je i krajnja stegovna mjera koja se članu(ici) tijela Zajednice može izreći zbog:

1. kršenja zakonskih propisa;
2. trajnijeg djelovanja protivno odredbama Statuta, drugih akata i programa Zajednice;
3. omalovažavanja i nepridržavanja normi utvrđenih etičkim kodeksom te ponašanja nespojivog s uobičajenim pravilima ponašanja člana udruge tehničke kulture;
4. nanošenja teške štete interesima i ugledu Zajednice ili njezine članice;
5. nanošenja materijalne štete Zajednici i članu(ici) njezinih tijela.

4. Prestanak članstva u Zajednici

Članak 37.

Članstvo u Zajednici, osim isključenjem predviđenim člankom 32. ovoga Statuta, prestaje:

1. odlukom članice o razdruživanju i
2. brisanjem članice iz članstva.

Do prestanka članstva odlukom o razdruživanju dolazi na vlastiti zahtjev članice u trenutku prijama obrazložene vjerodostojne odluke tijela članice ovlaštenog njezinim Statutom.

Brisanjem članstvo prestaje temeljem:

- pravomoćnog rješenja tijela državne uprave nadležnog za registraciju o brisanju članice iz registra odnosno o njezinom prestanku,
- pravomoćne sudske zabrane djelovanja članice,
- odluke Skupštine članice o prestanku djelovanja i postojanja članice,
- neplaćanja članarine do kraja kalendarske godine⁴² i
- u drugim slučajevima predviđenim zakonskim propisima.

Brisanje provodi tajnik(ca) Zajednice, koji(a) je o brisanju i razlozima brisanja u roku od 30 dana dopisom dužan obavijestiti sve članice Zajednice.

Članak 38.

Članica kojoj prestane svojstvo članice Zajednice dužna je izmiriti svoje obveze prema Zajednici.

⁴² I taj je rok dugačak.

V. UNUTARNJE USTROJSTVO ZAJEDNICE⁴³

Članak 39.

Radi planskog i organiziranog postizanja ciljeva utvrđenih ovim Statutom, a osobito radi obavljanja obrazovne i drugih djelatnosti tehničke kulture kojima se osiguravaju osnovni standardi tehničke kulture, razvijaju i njeguju stvaralačke sposobnosti mladih i potpunije zadovoljavaju osobni interesi građana i javne potrebe u tehničkoj kulturi, Zajednica pod uvjetima utvrđenim Zakonom o tehničkoj kulturi i drugim propisima ustanovljuje sljedeće ustrojstvene oblike:⁴⁴

- sekcije-klubove (pobliže ih odrediti a ako im se smjera dati pravna osobnost obvezno pobrojiti);
- podružnice (ili ogranke) za cjelovite programe stjecanja tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina kakvi su informatička i druge škole;
- centar tehničke kulture;
- druge ustrojstvene oblike djelovanja.⁴⁵

Ciljevi i zadaće, djelokrug rada, pravni status, ustroj, sredstva i druga pitanja od značaja za rad ustrojstvenih oblika iz prethodnog stavka utvrđuju se aktom o njihovu osnivanju.

Alternativa

⁴³ Uređivanje unutarnjeg ustroja zajednice naloženo je prvim Zakonom o udrugama iz 1997. godine i zadržano drugim i 2001. Naime, stavkom 2. članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi zajednicama je prepušteno da statutom samostalno uredi svoj ustroj (time i ustrojstvene oblike). Međutim, kako se taj Zakon u članku 5. stavak 2. i članku 31. stavak 1. poziva na opći zakon kojim je ova materija uređena, neophodno je primijeniti stavak 3. članka 7. Zakona o udrugama, koji propisuje da udruža može imati ustrojstvene oblike (podružnice, ogranke, klubove i slično) ako ih predvidi statutom, te da tgi oblici mogu imati svojstvo pravne osobe **ako je to određeno statutom**.

Riječju, zajednica mora statutom predvidjeti (pobrojiti) ustrojstvene oblike koji bi mogli imati svojstvo pravne osobe, jer se na njih primjenjuju odredbe o upisu u registar udruga.

Zajednica koja u propisanom roku (tri mjeseca od dana donošenja odluke o pokretanju postupka za upis u registar – stavak 2. članka 15. Zakona o udrugama) ne podnese tijelu nadležnom za registraciju zahtjev za upis u registar suočit će se s nemogućnošću registracije: zahtjev će biti odbačen zaključkom protiv kojeg će morati (želi li upis) uložiti žalbu! Prema tome, novčana kazna iz 1997. jest ukinuta (zajednica koja u roku od dva mjeseca od dana donošenja odluke ne prijavi promjenu kaznit će se novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 kuna, a odgovorna osoba zajednice od 1.000 do 10.000 kuna, ali je uvedena administrativna zapreka.

⁴⁴ Uvjeti koje udruga, zajednica i savez udruga mora ispuniti za obavljanje poslova obrazovanja ili osposobljavanja za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina po čijem uspješnom završetku polaznici dobivaju uvjerenje o svladanom programu i za izvođenje nastavnih i izvannastavnih programa za osnovne i srednje škole, te stručna sprema za obnašanje takvih poslova (članci 7. i 8. Zakona o tehničkoj kulturi) propisani su Pravilnikom o uvjetima za obavljanje djelatnosti tehničke kulture (Narodne novine, broj 31/1994.). Ti su uvjeti bitni za izvođenje obrazovnih programa i osnivanje centra tehničke kulture. Zajednica koja započne takvu djelatnost mimo propisanih uvjeta i izda uvjerenje protivno odredbama Zakona kaznit će se novčanom kaznom od 400 do 800 DEM u kunsnoj protuvrijednosti a odgovorna osoba zajednice kaznom od 100 do 500 DEM u kunsnoj protuvrijednosti. Za opetovani prekršaj uz naplatu kazne zajednici će se oduzeti dozvola za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za treći put učinjen prekršaj izreći će se kazna trajnog oduzimanja dozvole (članak 41. Zakona o tehničkoj kulturi).

⁴⁵ To su radionice, ustrojstveni oblici proizvodnje i prometa vlastitih proizvoda i pružanja usluga itd. Poduzeće ili ustanova ne može biti ustrojstveni oblik Zajednice iako ih ona može osnovati, jer to zakoni ne dopuštaju.

Članak se dopunjuje, mijenja ili briše, ovisno o ciljevima i mogućnostima. Primjerice, ako ima ili nakanjuje osnovati centar tehničke kulture ili informatičku školu, Zajednica ih statutom mora predvidjeti.

Članak 40.

Zajednica podupire i provodi programe popularizacije znanosti i tehnike, ozbiljenja odgojne uloge znanosti i razvitka tehničko-tehnološkog i radno-proizvodnog stvaralaštva.

Zajednica posebice potiče, podupire i provodi, osobito umreživanjem aktivnosti skupina mladih, škola, znanstvenih i stručnih ustanova i drugih sudionika, izvanškolske programe tehničkog stvaralaštva, a s dragovoljnim oblicima izvannastavnih tehničkih, informatičkih, radno-proizvodnih i srodnih aktivnosti djece i mladeži u školama Zajednica može ostvariti programsko i ustrojstveno zajedništvo, i u tu svrhu osniva Odbor za izvanškolske i izvannastavne programe i aktivnosti mladeži.

Alternativa

Članak se modificira sukladno dugoročnijim planovima i mogućnostima Zajednice.

VI. UPRAVLJANJE ZAJEDNICOM I TIJELA ZAJEDNICE

1. Zajedničke odredbe

Članak 41.

Zajednicom upravljaju članice, i to:

1. neposrednim poticanjem razmatranja pitanja i podnošenjem prijedloga tijelima Zajednice;
2. osobnim izjašnjavanjem zastupnika članica u Skupštini, te
3. posredno preko izabраниh članova Skupštine u druga tijela upravljanja i nadzora te u radna tijela Zajednice.

Članak 42.

Tijela upravljanja i nadzora Zajednice jesu:⁴⁶

⁴⁶ Zakon o udrugama ne mijenja sustav upravljanja zajednicama tehničke kulture. Naime, člankom 32. Zakona o tehničkoj kulturi normirano je da zajednicama »upravlja skupština koju čine predstavnici članica«, te »Statutom zajednice i saveza tehničke kulture uređuju se pitanja njihova ustrojstva, djelokruga i načina rada skupštine zajednice i saveza tehničke kulture, te druga pitanja u svezi s njihovim radom i zadaćama«, a člankom 6. Zakona o udrugama predviđeno je da članovi radom udruge upravljaju neposredno ili preko svojih izabраниh predstavnika. Opći okviri određeni potonjim Zakonom unutar kojih udruge i zajednice samostalno uređuju druga pitanja jesu: udruga obvezno jedino mora imati skupštinu kao najviše tijelo upravljanja (stavak 4.) , a druga tijela (pa i predsjednika!) može imati ako ih utvrdi statutom (stavak 5.). Iako skupština može i drukčiji naziv (stavak 4.),

1. Skupština,
2. Izvršni (Upravni) odbor,
3. Nadzorni odbor,
4. Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud).

Stalna radna tijela Zajednice jesu:⁴⁷

1. Stručni savjet,
2. Odbor za izvanškolske i izvannastavne programe i aktivnosti mladeži i
3. Gospodarski savjet.

2. Skupština Zajednice

Članak 43.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Zajednicom.

Skupštinu tvore zastupnici članica Zajednice izabrani kako je određeno aktima tih članica, na vrijeme od četiri godine i jedan zastupnik stalnog(ih) radnog(ih) tijela Zajednice za rad s djecom i mladeži, kojega predloži(e) to/a radno/a tijelo/a.⁴⁸

Svaka punopravna i nominalna članica Zajednice bira jednog zastupnika i zamjenika zamjenika, a pridružena članica imenuje jednog predstavnika i zamjenika predstavnika u Skupštinu Zajednice.

Zamjenik ima sva prava izabranog zastupnika ili imenovanog predstavnika, kada ovaj ne može sudjelovati u zasjedanju Skupštine ili kada članica ocijeni da zamjenik može svrsishodnije zastupati njena prava.

Stranac može biti zastupnikom i zamjenikom zastupnika udruge tehničke kulture, članom Skupštine i drugih tijela Zajednice ako mu je odobreno trajno nastanjenje ili izdana poslovna

zajednicama, savezima i Hrvatskom zajednicom tehničke kulture temeljem članka 32. Zakona o tehničkoj kulturi upravlja skupština.

U predlošku se za izvršni odbor koristi alternativni naziv »upravni odbor«, iako je naravi upravljanja neprofitnom udrugom dragovoljno udruženih osoba semantički bliži pojam »izvršni odbor«. Isto tako, predlaže se uporaba naziva nadzorni odbor, umjesto rogovatnih i bespotrebnih tuđica kakva je »kontrolna komisija«.

⁴⁷ Spram predloška iz 1997. godine dviju su novine. Prvo, naziv Odbor za izvanškolske programe mladeži zamijenjen je sadržajno primjerenijim: Odbor za izvanškolske i izvannastavne programe i aktivnosti mladeži. Drugo, alternativa prema kojoj su županijske zajednice tehničke kulture koje imaju izrazito razvijen rad s mladima taj odbor mogle podijeliti u tri, izostavljena je jer nije korištena. Zbog presudnosti te zadaće u odredbama o sastavu skupštine zajednice predviđeno je da rečeno tijelo bira jednog zastupnika u skupštini, koji ima status punopravnog člana. Dakako, zajednica svojim statutom može predvidjeti i druga stalna radna tijela zajednice.

⁴⁸ Ovim se rješenjem postiže puno usklađivanje statuta županijske zajednice tehničke kulture sa Statutom Hrvatske zajednice tehničke kulture. Takvo rješenje nije predviđeno u predlošku statuta gradske i općinske zajednice tehničke kulture. Razlog jest u činjenici što je županijska zajednica pretpostavljeni (obvezni) čimbenik infrastrukture tehničke kulture u Republici Hrvatskoj i što slijedom toga obnaša zadaće u pripremi i izvedbi županijskih natjecanja, smotrâ, susreta po područjima.

viza ili boravi na produženom boravku dulje od jedne godine u Republici Hrvatskoj i ako država čiji je državljanin to dopušta građanima Republike Hrvatske.⁴⁹

Član Skupštine može biti odriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je izabran ako to sam zatraži, ako ga opozove članica Zajednice koja gaje izabrala, ili ako izgubi svojstvo člana udruge čijim je zastupnikom.

Odredba prethodnog stavka odnosi se i na zamjenika zastupnika, te na predstavnika i zamjenika predstavnika pridružene članice.

Alternativa za stavak 3.

Zajednice koje imaju 15 i manje članica mogu odlučiti da svaka njihova punopravna članica bira 2 ili 3 zastupnika kako bi sveukupan članova Skupštine iznosio 20-35. Bitno je, međutim, da poštivanje načela jednakopravnosti nalaže isti broj zastupnika svake takve članice. Takva obveza ne postoji spram pridruženih članica, ali bi je u načelu valjalo poštovati

Članak 44.

Zastupnik(ca) punopravne članice ima pravo sudjelovati u upravljanju svim poslovima Zajednice, birati i biti biran/a u sva tijela i za predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) Zajednice.

Zastupnik(ca) nominalne članice ima pravo sudjelovati u odlučivanju o svim pitanjima djelovanja Zajednice osim da bira i bude biran/a za predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) i člana(icu) Izvršnog odbora Zajednice.

Predstavnik(ca) pridružene članice može sudjelovati u raspravama bez prava odlučivanja i bez prava da bira i bude biran/a za predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) Zajednice i za člana(icu) Izvršnog i Nadzornog odbora, te Suda časti (Stegovnog suda, Obraničkog suda), a s pravom izbora u stalno ili povremeno radno tijelo Zajednice.⁵⁰

⁴⁹ Zakonom o udrugama iz 2001. godine ukinuta su ograničenja za članstvo stranaca sadržana u stavku 5. članka 3. inačice istog Zakona iz 1997. Time su otpale i zapreke za članstvo stranaca u tijelima udruga i zajednica. U predlošcima statuta udruge, gradske (općinske) i županijske zajednice za građane Republike Hrvatske zadržano je jedino pravo izbora za predsjednika, potpredsjednika i tajnika udruge i zajednice. Međutim, zbog načela reciprociteta članom udruge ne može biti osoba bez državljanstva.

⁵⁰ Prema stavcima 1. i 2. članka 3. Zakona o udrugama (Zakon o tehničkoj kulturi ne sadrži odredbe o pravima i obvezama članova) pravo upravljanja Zajednicom imaju samo redovite (punopravne) članice, a oni to ostvaruju putem svojih predstavnik-a-zastupnika. S obzirom na odredbu o javnim potrebama (stavak 1. članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi), zastupnicima gradskih (i općinskih) zajednica i gradskih i županijskih saveza tehničke kulture valjalo je omogućiti pravo i obvezu odlučivanja o svim pitanjima programa djelovanja Zajednice i sudjelovanje u pripremi i izvedbi programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi. Predstavnici pridruženih članica ne sudjeluju izravno u upravljanju Zajednicom, ali mogu sudjelovati u raspravama i biti birani u radna tijela Zajednice.

Mogućnost multiplikacije upravljačkih prava proizlazi iz toga što u Republici Hrvatskoj, uz Zagrebačku zajednicu tehničke kulture (poradi jedinstvenog ustroja Grada Zagreba kao upravne jedinice sa statusom županije i glavnoga grada), djeluje 19 županijskih i 32 gradske zajednice, te 23 gradska i županijskih saveza. Zajednica tehničke kulture ne postoji jedino u Virovitičko-podravskoj županiji, a uvjeti za osnivanje gradskih zajednica postoje u još 20-ak gradova i u općinama Kostrena i Križ.

Nije poznat broj drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe tehničke kulture a udružene su u gradske i županijske zajednice tehničke kulture, jer se ne zna koliko je, primjerice, športsko-tehničkih udruga uskladio svoje statute sa Zakonom o tehničkoj kulturi.

Članak 45.

Skupština Zajednice:

a) *razmatra:*

- ostvarivanje programa djelovanja i provedbu akata Zajednice,
- izvještaje o radu tijela i Zajednice u cijelini,
- druga pitanja značajna za djelovanje Zajednice;

b) *utvrđuje:*

- ciljeve razvitka i politiku djelovanja Zajednice sadržane u njezinim programima,
- politiku osiguranja, raspodjele i uporabe sredstava za postizanje ciljeva Zajednice;

c) *donosi:*

- Statut Zajednice i njegove izmjene i dopune,
- Poslovnik Skupštine,
- Odluku o sastavu i izboru tijela Skupštine,
- program rada Zajednice i djelovanja tijela Skupštine,
- godišnji financijski plan i izvještaj (zaključni račun) Zajednice,
- druge akte utvrđene ovim Statutom i zakonom;

d) *odlučuje o:*

- osnivanju udruga tehničke kulture,
- udruživanju Zajednice u druge zajednice i saveze udruga, te organizacije,
- ustanovljenju javnih priznanja Zajednice,
- izdavanju glasila Zajednice,
- prizivima (žalbama, prigovorima) članova protiv odluka Suda časti i Izvršnog odbora,
- prestanku postojanja i rada te imovini Zajednice tročetvrtinskom većinom ukupnog broja članova Skupštine;

e) *bira i odrješuje:*

- predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) Zajednice,
- članove Izvršnog (Upravnog) odbora Zajednice,
- Nadzorni odbor Zajednice,
- Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud) Zajednice,
- radna tijela Zajednice i utvrđuje im zadaće i

f) *proglašuje:*

- počasnog predsjednika(cu) Zajednice,
- počasne članove Zajednice i
- podupiruće članove Zajednice.

Skupština raspravlja i odlučuje i o drugim pitanjima iz svog djelokruga određenim zakonom i Statutom, koji ovim Statutom ili njezinom odlukom nisu stavljeni u nadležnost Izvršnog odbora ili drugog tijela i koja joj povjere članice Zajednice.

Članak 46.

Skupština radi u sjednici, koja može biti redovita, izborna i izvanredna.

Redovito zasjedanje održava se prema potrebi a najmanje jednom godišnje.

Izorno zasjedanje se održava svake četvrte godine, a izvanredno kada postoje važni razlozi.

Članak 47.

Zasjedanje Skupštine je javno i, kao gosti, mogu mu nazočiti predstavnici državnih tijela, Poglavarstva Županije, jedinica lokalne samouprave u Županiji, Hrvatske zajednice tehničke kulture, nacionalnih saveza tehničke kulture, drugih zajednica, poduzeća, ustanova i drugih organizacija s kojima Zajednica surađuje, te podupirući i počasni članovi Zajednice.

Goste iz stavka 1. ovoga članka na sjednicu poziva predsjednik(ca) Zajednice.

Članak 48.

Redovitu sjednicu Skupštine saziva predsjednik(ca) Zajednice kada to prosudi potrebnim ili na temelju zaključka Izvršnog odbora, upućivanjem pisanog poziva najkasnije osam (8) dana prije zasjedanja.

Izorno zasjedanje saziva predsjednik(ca) Zajednice temeljem odluke dotadašnjeg Izvršnog odbora.

Poziv na sjednicu Skupštine mora sadržavati dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice, te prijedlog dnevnoga reda. Uz poziv se šalju i materijali o pitanjima na dnevnome redu.

Kada Skupština odlučuje o pitanjima koja iziskuju prethodno izjašnjavaње članica Zajednice, materijali za sjednicu se dostavljaju najmanje četrnaest (14) dana prije održavanja zasjedanja, osim u slučaju izvanrednog zasjedanja Skupštine kada vrijedi rok iz stavka 1. ovog članka.

Članak 49.

Izvanrednu sjednicu Skupštine može sazvati predsjednik(ca) Zajednice na vlastiti poticaj, na zahtjev Izvršnog ili Nadzornog odbora ili na pisani zahtjev najmanje jedne trećine članica Zajednice. U zahtjevu za sazivanje Skupštine predlagatelji su dužni predložiti dnevni red sjednice.

Ako predsjednik(ca) ne sazove sjednicu Skupštine u roku od 30 dana od zaprimljenog zahtjeva predlagatelja iz prethodnog stavka, sjednicu mogu sazvati predlagatelji.

Sazivači izvanredne sjednice Skupštine dužni su u poziv uvrstiti prijedlog dnevnoga reda, te odrediti dan, mjesto i vrijeme održavanja sjednice.

U izvanrednoj sjednici Skupština razmatra samo ona pitanja zbog kojih je sazvana.

Članak 50.

Skupštinom predsjedava predsjednik(ca) Zajednice, a u njegov(zin)oj odsutnosti Skupština na početku zasjedanja javnim glasovanjem određuje osobu koja će predsjedati sjednicom.

Izbornu skupštinu vodi tročlano radno predsjedništvo koje na prijedlog predsjednika(ce) Zajednice javnim glasovanjem biraju nazočni članovi.

Predloženi za članove tijela upravljanja mogu istaknuti radno predsjedništvo, Izvršni odbor dotadašnjeg saziva ili pet zastupnika punopravnih članica Zajednice, odnosno redovitih članova Skupštine, koji su za njih obvezni podastrijeti obrazloženje. U izbornom postupku osigurava se poštivanje načela javnog predlaganja, utvrđivanje više predloženika od broja koji se bira i tajno izjašnjavanje o predloženicima.

Alternativa za stavak 1.

Zasjedanje Skupštine vodi predsjedatelj(ica) kojega iz svojih redova na početku zasjedanja biraju zastupnici punopravnih članica Zajednice.⁵¹

Alternativa 2.

Unosi se novi stavak 4.: »Za predsjednika/cu i potpredsjednika/cu Zajednice, te članove Izvršnog (Upravnog) i Nadzornog odbora ne mogu se predložiti osobe koje su navršile 72 godine života, a izabranim osobama koje u mandatnom razdoblju navrše 72 godine života prestaje dužnost po sili ove odredbe.⁵²

Članak 51.

U zasjedanju se raspravlja o svakom predmetu koji je na dnevnom redu, osim o pitanjima o kojima temeljem Poslovnika ili izjašnjavanja članova, Skupština odlučuje bez rasprave.

Skupština može ograničiti vrijeme izlaganja govornika o svakom pitanju s tim što ono u slučaju razmatranja prijedloga općeg akta, prijedloga programa rada, izvještaja o radu i srodnih pitanja te isticanja predloženika u izbornom postupku ne može biti kraće od pet (5) minuta.

⁵¹ Alternativa počiva na logici podjele predstavničkih i izvršnih ovlasti, jer je predsjednik Zajednice po položaju i predsjednik Izvršnog odbora, pa spajanje uloge predsjednika Zajednice s ulogom predsjedatelja zasjedanja Skupštine upućuje na fuziju predstavničke i izvršne funkcije (moglo bi se reći da on sam predlaže odluke i zaključke Skupštine koje će kasnije provoditi).

⁵² Ova preporuka UNESCO-ve uprave za nevladine organizacije (NGO, Non-Government Organizations) posljedica je neumitnih bioloških zakona koje svaki (nepredvidljiv) izuzetak potvrđuje. UNESCO je striktno poštuje. U Hrvatskoj je sve aktualnija: u postsocijalističkom razdoblju sporo je i rijetko podmlađivanje tijela i dužnosnika zajednica i strukovnih saveza udruga tehničke kulture uslijed čega se sustavno smanjuje udjel mladih (prosječna životna dob članova izvršnog odbora jednog nacionalnog saveza danas, primjerice, iznosi 69 godina!)

Govornici raspravljaju redosljedom prijave predsjedatelju. Preko reda riječ dobiva govornik koji govori o povredi Poslovnika ili o netočno iznijetim podacima i tvrdnjama koji mogu dovesti do pogrešnog zaključka, odnosno koji replicira. O istom pitanju jedan sudionik ima pravo na dvije replike: prvu u trajanju do tri (3) i drugu u trajanju do jedne i pol minute.

Zabranjeno je iznošenje rasnih, nacionalnih i drugih predrasuda, vrijeđanje javnoga morala, te zagovaranje ili omalovažavanje političkih nazora, stranačke, vjerske, staleške i spolne pripadnosti, ili povreda privatnosti bilo koje osobe.

Predsjedatelj je dužan prekinuti i javno opomenuti govornika koji iznosi netočne podatke, vrijeđa osobe, tijela ili javni moral, a javno ukoriti i udaljiti sa zasjedanja osobu koja opetuje ponašanje zbog kojega je bila javno opomenuta, koja je pod utjecajem alkohola ili opijata, neuljudno se ponaša, te učestalim i neprimjerenim upadicama i na drugi način narušava red zasjedanja.

Predsjedatelj zaključuje raspravu kada utvrdi da nema više prijavljenih govornika.

O zasjedanju Skupštine vodi se zapisnik koji se trajno čuva u pismohrani Zajednice.

Članak 52.

Skupština pravovaljano odlučuje ako zasjedanju pribiva više od polovice zastupnika punopravnih članica Zajednice u Skupštini.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom svojih nazočnih članova, pod uvjetom da ovim Statutom nije određen poseban kvalificirani kvorum.

Ukupan broj članova Skupštine s pravom odlučivanja i biranja dužnosnika i članova tijela Zajednice ovisi o članskom statusu i propisan je u članka 44. ovoga Statuta.

Skupština donosi odluke javnim glasovanjem, osim izbora dužnosnika i članova tijela, te o pitanju za koje normativnim aktom propiše ili izjašnjavanjem odluči glasovati tajno.

Članak 53.

Prava i obveze članova, priprema i način sazivanja zasjedanja, tijek zasjedanja i način odlučivanja, kao i druga pitanja rada Skupštine pobliže se uređuju Poslovníkom Skupštine.

3. Izvršni (Upravni) odbor

Članak 54.

Izvršni odbor je skupno (kolegijalno) tijelo Zajednice, koje obnaša izvršne i druge poslove utvrđene ovim Statutom između zasjedanja Skupštine.

Članak 55.

Izvršni odbor tvori pet članova: predsjednik(ca), potpredsjednik(ca) i tri člana, koje iz sastava zastupnika redovitih članica bira Skupština Zajednice na vrijeme od četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Predsjednik(ca) i potpredsjednik(ca) Zajednice članovi su Izvršnog odbora po položaju.

Izborom članova Izvršnog odbora Skupština skrbi o odgovarajućoj zastupljenosti udruga tehničke kulture redovitih članica Zajednice u njegovu sastavu.⁵³

Alternativa za stavak 1.

Broj članova Izvršnog odbora ovisi o brojnosti punopravnih (redovitih) članica Zajednice. Najmanji broj članova iznosi tri, a poželjno je da ne prijeđe 11 članova. Zajednice koje imaju manje od 12 redovitih članica nemaju potrebu izbora potpredsjednika i Izvršnog odbora brojnijeg od tri člana.

Članak 56.

Izvršni odbor:

- usklađuje rad članica Zajednice i vodi djelovanje Zajednice između sjednica Skupštine;
- osigurava provođenje odluka i načela djelovanja koje je utvrdila Skupština;
- skrbi o izvršenju Programa rada i ustrojava oblike djelovanja Zajednice;
- utvrđuje prijedlog Statuta i drugih normativnih akata što ih donosi Skupština;
- utvrđuje prijedloge Programa rada Zajednice, Programa javnih potreba županije (Grada Zagreba) u tehničkoj kulturi i kriterije za utvrđivanje rokova i financiranje programa javnih potreba, te izvještaja;
- utvrđuje prijedlog financijskog plana i izvještaja (završnog računa), a ako se Skupština ne može pravodobno sastati, privremeno donosi financijski plan i završni račun, koje podnosi na odobrenje Skupštini u prvom narednom zasjedanju;
- upravlja imovinom Zajednice, skrbi o ostvarenju financijskog plana i donosi provedbene odluke o uporabi novčanih sredstava i vrijednosnih papira (prava);
- odlučuje o zaključivanju pravnih poslova u ime Zajednice;
- odlučuje o sudjelovanju članica i predstavnika Zajednice na manifestacijama tehničke kulture;
- daje suglasnost za udruživanje novih članica u Zajednicu;
- ustrojava i usklađuje suradnju s Hrvatskom zajednicom tehničke kulture, drugim zajednicama, savezima i organizacijama;
- imenuje i odrješuje predstavnike Zajednice u tijelima zajednica i saveza udruga tehničke kulture i drugih organizacija i razmatra njihov rad;
- odlučuje o osnivanju radnih tijela Izvršnog odbora te imenuje i odrješuje njihove članove;

⁵³ Raniju alternativu za novi stavak 4. ovoga članka (»Potpredsjednik i tri člana Izvršnog odbora biraju se na prijedlog predsjednika Zajednice iz reda viđenih zastupnika redovitih članica u Skupštini Zajednice.«) nevoljko je primilo članstvo udruga, pa je izostavljena.

- donosi akte koji nisu u nadležnosti Skupštine;
- utvrđuje prijedloge za dodjelu javnih priznanja i nagrada Zajednice;
- odlučuje o visini članarine, te o visini nagrada i naknada;
- imenuje i odrješuje tajnika(cu) Zajednice;
- donosi akte o ustroju i obavljanju stručnih poslova (stručne službe) Zajednice i ustrojava stručne poslove sukladno zakonu;
- priprema materijale i podnosi izvještaje o radu Skupštini;
- predlaže počasne i podupiruće članove Zajednice;
- obavlja ostale poslove utvrđene Statutom, drugim aktima Zajednice i koje mu povjeri Skupština;
- rješava pitanja važna za redovito djelovanje Zajednice koja nisu predviđena normativnim aktima ili u nadležnosti drugih tijela i o tome izvještava Skupštinu u prvom idućem zasjedanju.

Izvršni odbor podnosi Skupštini godišnji izvještaj o svom radu.

Članak 57.

Izvršni odbor radi i odlučuje u sjednicama koje održava prema potrebi, a najmanje četiri puta godišnje.

Izvršni odbor saziva predsjednik(ca) Zajednice po svojoj odluci ili kada to zatraži:

- trećina članova Izvršnog odbora Zajednice,
- tajnik(ca) Zajednice ili
- Izvršni odbor Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Radom Izvršnog odbora rukovodi predsjednik(ca) Zajednice, a u slučaju njegov(zin)e odsutnosti ili spriječenosti, potpredsjednik(ca) odnosno član(ica) Izvršnog odbora kojega/u ovlasti predsjednik(ca) Zajednice.

Izvršni odbor pravovaljano odlučuje u sjednici kojoj nazoči natpolovičan broj njegovih članova, a odluke donosi većinom glasova prisutnih članova.

Izvršni odbor odlučuje javnim glasovanjem, osim kada odluči da o nekom pitanju glasuje tajno.

O sjednicama Izvršnog odbora vodi se zapisnik. Zapisnik vodi tajnik(ca), a supotpisuju ga tajnik(ca) i predsjednik(ca) Zajednice.

Zaključci se šalju svim članovima Izvršnog i Nadzornog odbora.

Izvršni odbor može svoje djelovanje pobliže urediti poslovníkom.

Alternativa za stavak 3.

Ako Zajednica nema potpredsjednika izostavljaju se riječi »predsjednik(ca) odnosno«. Jednako tako je moguće da odluku o članu Izvršnog odbora koji će zamjenjivati predsjednika(cu) donosi Izvršni odbor.

Članak 58.

Članovi Izvršnog odbora zajednički odgovaraju za njegov rad Skupštini, a pojedinačno za svoj rad i za rad Izvršnog odbora, u granicama ovlasti i dužnosti koje su im povjerene, Skupštini i Izvršnome odboru.

Izvršni odbor i svaki njegov član(ica) mogu podnijeti ostavku ili biti opozvani prije isteka vremena na koje su birani.

Član(ica) Izvršnog odbora i Izvršni odbor u cjelini mogu biti opozvani ako:

- ne ispunjavaju ovim Statutom i odlukama Skupštine utvrđene obveze ili
- postupaju protivno odredbama ovoga Statuta i ciljevima djelovanja koje je utvrdila Skupština, te time Zajednici nanesu značajniju štetu.

Opoziv člana(ice) Izvršnog odbora može predložiti Izvršni odbor, Nadzorni odbor, predsjednik(ca) Zajednice, ili najmanje pet članova Skupštine.

Izvršni odbor i član Izvršnog odbora opozivaju se po postupku po kojem su izabrani.

Članu Izvršnog odbora koji izgubi svojstvo člana Skupštine Zajednice iz razloga navedenih u stavku 6. članka 43. ovog Statuta, dužnost člana Odbora prestaje odlukom Skupštine.

Alternativa (novi stavak 7.)

Ako predsjednik(ca) Zajednice predlaže članove Izvršnog odbora, unosi se novi stavak 7. koji je naravna posljedica takvog rješenja i glasi:

»U slučaju opoziva ili ostavke predsjednika(ce) Zajednice, ostavku podnose svi članovi Izvršnog odbora.«

4. Nadzorni odbor

Članak 59.

Nadzorni odbor⁵⁴ tvore predsjednik(ca) i dva člana, koje bira Skupština iz reda zastupnika redovitih i nominalnih članica Zajednice. Član Nadzornog odbora ne može biti član Izvršnog odbora i Suda časti (Stegovnog suda, Obraničkog suda).

⁵⁴ Nadzorni odbor prema Zakonu o udrugama nije obvezno tijelo a Zakon o tehničkoj kulturi ga ne spominje. Prijedlog poštuje rješenja prvih hrvatskih udruga tehničke kulture i načelo samonadzora uređeno člankom 26. stavak 1. Zakona o udrugama prema kojem je skupština, odnosno statutom određeno tijelo obvezno u roku od 30 dana razmotriti dostavljeno pisano upozorenje člana udruge o nepravilnostima u provedbi statuta (ne dogodi li se to i nepravilnosti ne uklone, član ima pravo podnijeti tužbu županijskom sudu).

Međutim, nadzornom se odboru ne smiju pripisati ovlasti državnih tijela (tj. nadzor nad zakonitošću rada i poslovanja) kakve su: stručni nadzor (članak 34. Zakona o tehničkoj kulturi) i upravni nadzor koji provodi upravno tijelo županije, Grada Zagreba, grada, odnosno općine nadležno za tehničku kulturu (članci 35. i 36 istog Zakona). Zakon o udrugama poznaje upravni i inspeksijski nadzor (stavci 2. i 3. članka 26. i člana 27.). Upravni

Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i mogu biti ponovo birani.

Predsjednik(ca) i član Nadzornog odbora mogu biti opozvani iz razloga i po postupku kako se opoziva član Izvršnog odbora.

Članak 60.

Nadzorni odbor prati i nadzire:

- provođenje Statuta općih akata i odluka tijela Zajednice i
- rad, poslovanje i raspolaganje imovinom Zajednice i utvrđuje jesu li u skladu s aktima Zajednice, a raspolaganje sredstvima odgovorno i gospodarski svrsishodno.

Nadzorni odbor radi u sjednicama koje saziva predsjednik(ca), a odluke donosi većinom ukupnog broja članova(ica).

Članak 61.

Nadzorni odbor o svojim nalazima i mišljenjima u pisanom obliku izvještava Izvršni odbor. Skupštinu i tijelo čiji je rad nadziran.

Tijelo kojemu je izvještaj upućen dužno ga je razmotriti, zauzeti stav i poduzeti mjere za koje je ovlašteno radi uklanjanja uočenih nedostataka, ili predložiti poduzimanje takvih mjera.

O svom djelovanju i rezultatima Nadzorni odbor izvještuje Skupštinu prema potrebi, a najmanje jedanput u godini.

5. Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud)⁵⁵

Članak 62.

Sud časti (Stegovni sud, Obranički sud) rješava sukob interesa i sporove među članicama Zajednice i članovima tijela Zajednice, te provodi stegovni postupak i izriče stegovne mjere zbog povreda članskih i drugih prava i obveza iz članaka 28.-36. ovoga Statuta.

Sud časti tvore predsjednik(ca) i dva člana koje bira Skupština iz reda najistaknutijih i najuglednijih zastupnika i predstavnika članica Zajednice i ne mogu biti članovi Izvršnog odbora i Nadzornog odbora Zajednice.

nadzor nad provedbom Zakona o udrugama i propisa donesenih temeljem tog Zakona provodi ministarstvo nadležno za poslove opće uprave. Inspeksijski nadzor nad radom udruge, zajednice i saveza u smislu ovoga Zakona obavlja ured državne uprave u županiji, koji u slučaju utvrđenih nepravilnosti podnosi prijavu za pokretanje prekršajnog postupka.

⁵⁵ Odredbe o sudu časti sadrže bitne sastavnice postupka pokretanja i vođenja stegovnog postupka te odlučivanja o žalbi odnosno prizivu. Unesene su rabeći pristup u Statutu Hrvatske zajednice tehničke kulture i uzimajući u obzir nemilo iskustvo iz stegovnog postupka koji je na poticaj Izvršnog odbora HZTK-e vodio Sud časti HZTK-e protiv nekoliko članova Izvršnog odbora i Skupština HZTK-e protiv Hrvatskoga saveza inovatora.

Mandat članova Suda časti jest četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Predsjednik(ca) i član(ica) Suda časti (Obraničkog suda) mogu biti opozvani iz razloga i po postupku kako se opoziva član Izvršnog odbora.

Članak 63.

Zahtjev za pokretanje stegovnog postupka može podnijeti predsjednik(ca) Zajednice, ili Izvršni odbor ili najmanje jedna desetina članova Skupštine. Stegovni postupak na vlastiti poticaj može pokrenuti Sud časti (Obranički sud), a ako se radi o kršenju materijalnih prava i oštećivanju imovine Zajednice iznimno Nadzorni odbor.

Iznimno, kada postupak za isključenje pokreću Izvršni ili Nadzorni odbor, prijedlog je utvrđen ako predlagatelj pruži iscrpno obrazloženje i nepobitne dokaze da su nastupili uvjeti za poduzimanje takve stegovne mjere te ako se za nj u tajnom glasovanju izjasne dvije trećine ukupnoga broja članova Izvršnog odnosno Nadzornog odbora.

U svom radu Sud časti (Obranički sud) se vodi načelima pravednosti i nastoji da se svi sporovi riješe, a odluke donosi većinom glasova.

Sud časti (Obranički sud) odluke donosi u pisanom obliku i o svom radu i odlukama izvješćuje Skupštinu i Izvršni odbor.

Odluke Suda časti (Obraničkog suda) se objavljuju na oglasnoj ploči i web-stranici te u glasilu (biltenu) Zajednice.

Članak 64.

Članica Zajednice i član tijela Zajednice ima pravo priziva (prigovora) protiv odluke Suda časti ili Izvršnog odbora. Priziv se može podnijeti Skupštini i to najkasnije u roku od 30 dana, računajući od dana dostave odluke Suda časti (Obraničkog suda) ili objave akta Izvršnog odbora. Priziv ne odgađa izvršenje odluke.

Skupština je dužna riješiti priziv u prvom idućem redovitom ili izvanrednom zasjedanju, a najkasnije u roku od devedeset (90) dana od zaprimanja priziva.

Prije odlučivanja Skupštine o prizivu protiv odluke Suda časti ili Izvršnog odbora o prizivu se u pisanom obliku moraju neovisno očitovati Sud časti i Izvršni odbor.

Skupština odluku donosi tajnim glasovanjem dvotrećinskom većinom ukupnoga broja članova.

Odluka Skupštine je konačna.

6. Radna tijela Zajednice

Članak 65.

Radi obavljanja određenih stručnih poslova iz svog djelokruga Skupština ili Izvršni odbor Zajednice mogu osnivati stalna ili povremena radna tijela ili imenovati pojedinu stručnu osobu.

Izvršnom odboru neposredno pomažu stručnjaci ili stručni timovi za program rada Zajednice, za obrazovne programe stjecanja izvanškolskih tehničkih, tehnoloških, informatičkih, gospodarskih i srodnih znanja namijenjenih mladeži i građanima-korisnicima, za manifestacije i za marketing i financiranje. Rad predsjednika stalnih i povremenih tijela, voditelja stručnih timova i eksperata pojedinaca između dviju sjednica Izvršnog odbora usklađuje predsjednik(ca) Zajednice, a voditelji za svoj rad odgovaraju Izvršnom odboru.

Članak 66.

Odlukom o osnivanju radnog tijela utvrđuje se njegov sastav, trajanje mandata, zadaci, ovlasti, način rada, sredstva i odgovornost za obavljanje poslova.

Na radno tijelo se ne može prenijeti nadležnost odlučivanja o pitanjima koja su ovim Statutom povjerena Skupštini i Izvršnom odboru Zajednice.

Stalna radna tijela u okviru svog djelokruga rada u području za koje su osnovana:

1. prate stanje i razmatraju pitanja,
2. predlažu stavove, mjere i aktivnosti za unaprjeđivanje stanja i programa djelovanja,
3. ustrojavaju provedbu programa i drugih zadaća,
4. obavljaju i druge poslove koje im svojom odlukom povjeri tijelo koje ih je osnovalo.

Članak 67.

Zajednica ima ova stalna radna tijela:

1. Stručni savjet,
2. Odbor za izvanškolske i izvannastavne programe i aktivnosti mladeži,
3. Gospodarski savjet.

Stručni savjet skrbi o stručnoj razini sveukupne aktivnosti Zajednice i njezinih članova, a poglavito o stručnoj pripremi i prosudbi Prijedloga programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi i o njegovoj izvedbi, o stručnom osposobljavanju djelatnika u tehničkoj kulturi, te predlaže mjere za unaprjeđivanje rada.

Odbor za izvanškolske i izvannastavne programe i aktivnosti mladeži skrbi o programima stjecanja izvanškolskih tehničkih, tehnoloških, informatičkih, gospodarskih i srodnih znanja i umijeća namijenjenih djeci i mladeži, poglavito hendikepiranima i darovitima, te umreživanju djelovanja profesionalno najpozvanijih suodgojitelja koji stvaranjem pogodnih uvjeta potiču i

njeguju oslobađanje, razvitak i potvrđivanje stvaralačkih sposobnosti i sklonosti mladih, te priprema županijske susrete, smotre, natjecanja i druge manifestacije mladeži iz svog djelokruga. Odbor svoju djelatnost može ostvarivati putem pododbora za pojedine programe (tehničko stvaralaštvo mladih, mlade informatičare i dr.). Svoj program rada utvrđuje i ostvaruje u neposrednoj suradnji sa središnjim tijelima Hrvatske zajednice tehničke kulture, centrima tehničke kulture, osnovnim i srednjim školama u Županiji, stručnim ustanovama, razvojnim službama i drugim čimbenicima.

Gospodarski savjet osobitu pozornost poklanja ciljanim programima namijenjenim zaposlenom pučanstvu, marketingu i financiranju.⁵⁶

Alternativa

Prihvati li se alternativa u bilješci uz stavka 2. članka 42. ovoga Statuta u tom je slučaju sukladno tome neophodno primjereno preoblikovati stavak 3. ovoga članka. Jednako tako moguće je odustati od imenovanja Gospodarskog savjeta. No, izvjesno je da županijska zajednica mora imati Stručni savjet i tijelo za rad s mladima.

7. Predsjednik(ca) i potpredsjednik(ca) Zajednice

Članak 68.

Predsjednik (i potpredsjednik) Zajednice dragovoljne su dužnosti na koje mogu biti izabrani/e državljani(ke) Republike Hrvatske i zastupnici/e temeljne udruga tehničke kulture. Predsjednik(ca) Zajednice je ujedno i predsjednik(ca) Izvršnog odbora, a potpredsjednik(ca) Zajednice potpredsjednik(ca) Izvršnog odbora.

Predloženika(cu) za predsjednika(cu) i potpredsjednika(cu) Zajednice može istaknuti najmanje pet (5) zastupnika punopravnih članova Skupštine, a izabran je onaj/a kojega/u podrži više od polovice nazočnih redovitih članova Skupštine.

Mandat predsjednika(ce) i potpredsjednika(ce) Zajednice traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Članak 69.

Predsjednik(ca) Zajednice odgovoran(a) je za svoj rad Skupštini.

⁵⁶ Predloženi ustroj stalnih tijela ima svoj uzor u razvijenim zapadnim zemljama, i to stručnih tijela komunalnih centara te nacionalnih organizacija izvanškolskih i izvannastavnih djelatnosti. Ustrojene po modelu »trokuta« one preprječuju birokratizaciju, koriste poticajni potencijal mladih i jamče nenametnuto vođenje profesionalno najpozvanijih i društveno odgovornih stručnjaka, a sve to skupa novčano podupiru posebne zaklade odnosno fondovi. Predloženi ustroj svakoj zajednici omogućuje izmjene i dopune sukladno uvjetima djelovanja. Bitno je što su obuhvaćena ključna područja: rad s mladima, priprema i izvedba programa javnih potreba i financiranje.

Predsjedniku(ci) Zajednice dužnost može prestati i prije isteka vremena na koje je izabran/a pod uvjetima i na način koji je ovim Statutom predviđeni za člana Izvršnog odbora pa mu(joj) dužnost prestaje kada to odluči Skupština.

Članak 70.

Predsjednik Zajednice:⁵⁷

- predstavlja (kada tajnik nije profesionalac: i zastupa) Zajednicu;
- saziva sjednice Skupštine i Izvršnog odbora i predsjedava sjednicama;
- rukovodi radom Izvršnog odbora i usklađuje rad stručnih tijela Zajednice;
- brine o provođenju odluka i akata Skupštine i Izvršnog odbora;
- pokreće raspravu o pitanjima iz djelokruga Skupštine i Izvršnog odbora;
- skrbi o javnosti rada Zajednice i njezinih tijela;
- brine o imovini Zajednice;
- iznosi prijedloge Sudu časti (Stegovnom sudu, Obraničkom sudu) i Nadzornom odboru;
- izvještava o svom radu Izvršni odbor i Skupštinu Zajednice;
- obnaša i druge poslove utvrđene Statutom, poslovnica Skupštine i Izvršnog odbora i koje mu povjeri Skupština.

Predsjednik se brine da rad Zajednice bude u skladu sa zakonom, ciljevima razvitka tehničke kulture i programom rada Hrvatske zajednice tehničke kulture.

Članak 71.

Predsjednika(cu) Zajednice u slučaju privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje potpredsjednik(ca) Zajednice s punim ovlastima, kojemu(joj) mandat prijevremeno može prestati iz jednakih razloga i po istom postupku kao i predsjedniku(ci) Zajednice.

Alternativa 1.

⁵⁷ Prava i obveze (ovlasti) predsjednika i tajnika županijske zajednice tehničke kulture nisu istovjetne onima u udruzi tehničke kulture, a ne niti posve istovjetne onima u gradskoj i općinskoj zajednici tehničke kulture. Županijska je zajednica, naime, Zakonom o tehničkoj kulturi institucionalizirana jezgra tehničke kulture s utvrđenim zadaćama a time i djelatnostima.

Dok je predsjednik temeljne udruge osoba koja u javnosti predstavlja klub i izravno skrbi o uvjetima, ustroju i unaprjeđenju njegova rada, tajnik udruge pak organizator administrativnog i novčano-materijalnog poslovanja, a obojica nastoje stvoriti najpovoljnije uvjete kako bi članovi aktivnost izvodili na suvremenoj opremi i uz stručnu i ustrojbenu pomoć voditelja i savjetnika, u županijskoj su zajednici okolnosti drugačije. Zbog njezinih ciljeva i zadaća, a osobito uloge osnovnog nositelja pripreme i izvedbe programa javnih potreba županije u tehničkoj kulturi. O tome izravno kazuju stavak 1. članka 20. i stavci 2. i 3. članka 23. Zakona o tehničkoj kulturi.

Potencijal, zadaće i ustroj županijske zajednice, u pravilu, nalažu profesionalizaciju tajničkih poslova. Praćenje djelovanja županijskih i gradskih zajednica tehničke kulture pokazalo je da kada broj udruga tehničke kulture prijeđe deset (10) a ukupan broj članova udruga 1.000, opseg poslova prerasta mogućnosti tajnika dragovoljca. Tajnik-profesionalac, pače, nije dostatan nego se javlja potreba sustavnog stručnog obavljanja poslova i stručne potpore odnosno službe (ureda) zajednice. Tajnik-profesionalac u tom slučaju dobiva i ima ovlasti slične ovlastima ravnatelja (vidjeti Zakon o radu i Zakon o obveznim odnosima).

Ako člankom 44. stavak 1., člankom 45. stavak 1. i člankom 55. stavci 1. i 2. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika(ce), brišu se iz naslova 7. odjeljka i pojedinih članaka riječi »i potpredsjednik(ca)«, a riječ »potpredsjednik(ca)« u članku 71. zamjenjuje riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u predsjednik(ca) ovlasti, a u zastupanju Zajednice tajnik(ca) Zajednice«.

Alternativa 2.

Ako člankom 44. stavak 1., člankom 45. stavak 1. i člankom 55. stavci 1. i 2. ovoga Statuta nije predviđen izbor potpredsjednika(ce), brišu se iz naslova 7. odjeljka i pojedinih članaka riječi »i potpredsjednik(ca)«, a riječ »potpredsjednik(ca)« u članku 71. zamjenjuje riječima »član(ica) Izvršnog odbora kojega/u članovi Izvršnog odbora imenuju između sebe, a u zastupanju Zajednice tajnik(ca) Zajednice«. Ova je alternativa demokratičnija.

8. Tajnik(ca) Zajednice

Članak 72.

Tajnik(ca) Zajednice:⁵⁸

- predstavlja i zastupa Zajednicu;
- odgovara za ispunjavanje zakonskih, ugovornih i drugih obveza Zajednice;
- skrbi o provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i drugih tijela;
- poduzima mjere za ostvarenje plana i programa Zajednice;
- odgovara za pripremu i stručno priprema i organizira sjednice Skupštine i Izvršnog odbora;
- usklađuje rad radnih tijela Skupštine i Izvršnog odbora;
- priprema prijedlog programa rada, financijskog plana i rebalansa financijskog plana Zajednice;
- odgovara za pripremu prijedloga u svezi programa javnih potreba u tehničkoj kulturi;
- rukovodi Stručnom službom Zajednice (ako Zajednica ima takvu stručnu službu odnosno Ured);
- odgovara za imovinu i nalogodavac je za izvršenje financijskog plana i financijsko poslovanje Zajednice;
- priprema prijedlog za osiguravanje sredstava za rad Zajednice;
- potpisuje poslovnu dokumentaciju, ugovore i naloge u svezi ostvarivanja programa i financijskog plana te sporazume i ugovore koje Zajednica zaključuje;
- vodi Matičnu knjigu (Popis članova) Zajednice i skrbi o članskim zahtjevima i obvezama;
- surađuje s Hrvatskom zajednicom tehničke kulture i nacionalnim savezima tehničke kulture;

⁵⁸ Ovlasti i dužnosti, mandat i načina izbora ili imenovanja tajnika uređuju se vodeći računa posebice o tome je li tajnik profesionalac i ima li zajednica stručnu službu (ured). Ako zajednica ima ikakvu stručnu službu tajnik je njen rukovoditelj i izravno odgovoran za njezin rad. Polazeći od rečene činjenice da u nas u svim županijskim zajednicama postoji potreba za profesionalnim tajnikom i stručnom službom prvo je ponuđeno rješenje za tajnika-profesionalca a zatim u alternativi za tajnika-dragovoljca.

- surađuje s državnim tijelima, poglavarstvima općina i gradova na području Županije i poglavarstvom Županije;
- surađuje s poslovnim, stručnim, obrazovnim, znanstvenim i institucijama tehničke kulture u Županiji;
- odgovoran je za unutaržupanijsku i međužupanijsku suradnju u tehničkoj kulturi;
- prati rad i komunicira s udrugama i svim čimbenicima tehničke kulture o kojima ovisi njezino unaprjeđivanje u Županiji;
- stručno, organizacijski i financijski priprema stručne skupove, manifestacije i druge oblike djelovanja Zajednice;
- inicira i kreira stručno-konzultativne i druge poslove u komercijalne svrhe za potrebe Zajednice;
- brine o obavještavanju i obavještava javnost i članice o radu i djelovanju Zajednice;
- obnaša i druge poslove iz svoje nadležnosti određene ovim Statutom, općim aktima i odlukom Skupštine i Izvršnog odbora, ili koje mu(joj) povjeri predsjednik(ca) Zajednice.

Tajnik(ca) Zajednice ustrojava i vodi rad Stručne službe (Ureda) na način koji osigurava potpuno i kvalitetno obnašanje poslova u svezi planova i programa Zajednice povjerenih Stručnoj službi, i odgovoran je Zajednici za rad Stručne službe.

Tajnika(cu) u slučaju odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje osoba predviđena aktom o sistematizaciji poslova i zadataka u stručnoj službi Zajednice ili osoba koju odredi Izvršni odbor.

Tajnik(ca) o svom radu i radu stručne službe izvješćuje Izvršni odbor na njegov zahtjev, a najmanje jedanput u godini.

Alternativa za članak 72. (u slučaju kada tajnik/ca dužnost obnaša dragovoljno)

Tajnik Zajednice dragovoljno skrbi o rada i poslovanju Zajednice, a posebno:

- predstavlja Zajednicu;
- zastupa Zajednicu u okviru punomoći dobivene od predsjednik(ce) Zajednice;
- skrbi o uvjetima rada i djelovanja i poduzima mjere za ostvarenje plana i programa;
- vodi Matičnu knjigu (Popis članova) Zajednice i skrbi o članskim zahtjevima i obvezama;
- obavlja stručno-administrativne poslove i odgovara za pripremu sjednica tijela Zajednice;
- vodi pripremu prijedloga u svezi programa javnih potreba Županije u tehničkoj kulturi;
- priprema prijedlog financijskog plana Zajednice i sunalogodavac je za njegovo izvršenje;
- brine o pravodobnom provođenju odluka i zaključaka Skupštine, Izvršnog odbora i drugih tijela;
- vodi zapisnike i pismohranu Zajednice;
- skrbi se o ispunjavanju zakonom, ugovorom ili na drugi način preuzetih obveza Zajednice;
- zajedno s predsjednikom ustrojava suradnju Zajednice s tijelima vlasti, Hrvatskom zajednicom tehničke kulture, drugim udrugama, savezima i zajednicama;
- brine se o obavještavanju članstva i javnosti o radu i djelovanju Zajednice;
- pomaže predsjedniku u obnašanju njegovih obveza i dužnosti;
- obnaša i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost odlukom Skupštine, Izvršnog odbora ili predsjednika(ce) Zajednice.

O svom radu i obavljanju stručnih poslova za Zajednicu tajnik(ca) izvješćuje Izvršni odbor na njegov zahtijev, a najmanje jedanput u godini.

Članak 73.

Tajnik(ca) Zajednice ne može biti član Skupštine Zajednice, a po položaju je član Izvršnog odbora.

Tajnik(ca) Zajednice poslove obavlja profesionalno, a za svoj rad odgovara Skupštini i Izvršnom odboru.

Tajnika(cu) bira i imenuje Izvršni odbor temeljem javnog natječaja i s nji(o)m zaključuje ugovor o radu.

Za tajnika(cu) može biti imenovana osoba koja ispunjava ove opće uvjete:

1. visoka stručna sprema (VII/1. stupanj) pravnog, ekonomskog, tehničkog, sociologijskog ili psihologijskog smjera;
2. tri godine radnog iskustva nakon stjecanja stručne spreme;
3. pet godina djelatnog iskustva u tehničkoj kulturi;
4. poznavanje jednog svjetskog (prednost: engleskog) jezika;
5. stručno znanje i sposobnost uspješnog ustrojavanja rada i djelotvornog vođenja organizacije;
6. uživanje ugleda i povjerenja sredine u kojoj djeluje;
7. državljanstvo Republike Hrvatske.

Stupanj i vrsta stručne spreme propisani prethodnim stavkom ne odnose se na osobu zatečenu na dužnosti tajnika i primjenjuje se u natječajima nakon stupanja na snagu ovoga Statuta.

Alternativa za stavak 4.

Uvjete natječaja za izbor tajnika(ce) utvrđuje odlukom Izvršni odbor (ili: Uvjeti natječaja za izbor tajnika utvrđeni su aktom o sistematizaciji poslova i zadataka u Stručnoj službi– Uredu Zajednice).

Alternativa članka 73. (u slučaju kada tajnik/ca dužnost obnaša dragovoljno)

Mandat tajnika(ce) traje četiri godine s mogućnošću ponovnog izbora.

Tajnik(ca) Zajednice svoju dužnost obnaša dragovoljno, a imenuje ga(ju) Izvršni odbor.

Tajnik(ca) Zajednice može biti istodobno i član(ica) Skupštine i Izvršnog odbora Zajednice.

Za tajnika(cu) može biti imenovana osoba koja je stekla visoku stručnu sprema (VII. stupanj), koja posjeduje stručno znanje i sposobnost uspješnog ustrojavanja rada i djelotvornog rukovođenja, koja se barem pet godina djelatno bavi nekim područjem tehničke kulture, koja uživa ugled i povjerenje udruga tehničke kulture odnosno sredine u kojoj djeluje, te koja je državljanin Republike Hrvatske.

Za svoje djelovanje tajnik(ca) je odgovoran(a) Izvršnom odboru.

Članak 74.

Tajnik(ca) je u Zajednici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, te mu(joj) radni odnos može prestati samo temeljem Zakona o radu i propisa o radu za javne službenike.

Tajnik može podnijeti ostavku ili biti odriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan. Tajnik može biti odriješen iz razloga utvrđenih za opoziv člana Izvršnog odbora ili iz drugih zakonom predviđenih razloga.

Odluku o odriješenju tajnika(ce) donosi Izvršni odbor kada ustanovi da je takva odluka osnovana.

Alternativa za članak 74. (u slučaju kada tajnik/ca dužnost obnaša dragovoljno)

Tajnik može podnijeti ostavku ili biti odriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan. Tajnik može biti odriješen iz razloga utvrđenih za opoziv člana Izvršnog odbora ili iz drugih zakonom predviđenih razloga.

VII. NAGRADE I PRIZNANJA

Članak 75.

Pojedincima, udrugama tehničke kulture, ustanovama i drugim pravnim osobama koji su pružili znakovit, izniman i trajan prinos postizanju ciljeva i ostvarivanju zadaća te razvitku djelatnosti Zajednice, Zajednica za zasluge i dostignuća dodjeljuje nagrade⁵⁹ i javnih priznanja i u tu svrhu imenuje Odbor za javna priznanja.

Vrste javnih priznanja i nagrada, kriterije (mjerila) nagrađivanja, način predlaganja, oblik dodjeljivanja nagrada i priznanja uređuje Skupština Zajednice posebnim aktom.

Alternativa za stavak 2.

Zajednica koja želi konkretizirati akt prihvaća ovu formulaciju:

»Vrste javnih priznanja i nagrada, kriterije (mjerila) nagrađivanja, način predlaganja, oblik dodjeljivanja nagrada i priznanja uređuje Skupština Zajednice Pravilnikom o javnim priznanjima.«

⁵⁹ Ako zajednica iz nekog razloga ne će dodjeljivati nagrade, onda iz naslova poglavlja i ovoga članka izostavlja riječ »nagrade«.

Članak 76.

Poseban oblik priznanja pojedincima za izuzetan i trajan prinos ostvarivanju ciljeva i zadaća Zajednice čini priznavanje osobitog statusa člana Zajednice, odnosno proglašenje:

1. Počasni(o)m predsjednik(c)om Zajednice,
2. Počasnim članom Zajednice i
3. Podupirućim članom Zajednice.

Počasnog predsjednika, počasnog i podupirućeg člana Zajednice proglašava Skupština Zajednice na prijedlog Izvršnog odbora, a temeljem prethodne suglasnosti predloženika.

Počasni/a predsjednik(a) Zajednice najviše je javno priznanje Zajednice građanima-pojedincima. Podjeljuje se osobi koja je dugogodišnjim uspješnim profesionalnim radom ili dragovoljnim sudjelovanjem u udrugama, zajednici i savezu tehničke kulture pružila izniman i trajan prinos razvitku svekolike djelatnosti Zajednice i postizanju njezinih ciljeva, odnosno znakovit i trajan doprinos sveukupnom razvitku tehničke kulture, ili postigla izuzetne uspjehe trajne vrijednosti u razvitku znanstvenog i tehničkog opismenjivanja ili u razvitku udruga tehničke kulture i tehničkog stvaralaštva u Županiji i čija su postignuća opće priznata u Republici Hrvatskoj.

Počasni(o)m član(ic)om Zajednice može biti proglašen građanin(ka) koji je pružio(la) znakovit prinos i izuzetno je zaslužan/a za djelovanje, razvitak i ostvarivanje ciljeva Zajednice i razvitak tehničke kulture.

Podupirućim članom Zajednice može biti proglašen građanin ili pravna osoba koja redovito novčano ili na drugi način materijalno podupire ili značajnom jednokratnom potporom (donacijom) pomogne razvoj i napredak Zajednice i ostvarivanje njezinog programa.

VIII. IMOVINA ZAJEDNICE, STJECANJE i RASPOLAGANJE IMOVINOM

Članak 77.

Imovinu Zajednice čine:

1. novčana sredstva stečena
 - uplatom članarine,⁶⁰
 - dotacijama iz proračuna županije, gradova i općina, Države, te fondova (zaklada),

⁶⁰ S obzirom na mjesto i ulogu, te pravni položaj županijske zajednice tehničke kulture stjecanje prihoda iz članarine valja shvatiti uvjetno. S druge strane, obvezati udruge tehničke kulture na plaćanje članarine gradskim i županijskim zajednicama, gradskim, županijskim i nacionalnim savezima tehničke kulture krajnje je neproduktivno i neracionalno rješenje. Ono ima smisla u slučaju strukovnih saveza, jer će djelovati kao snažan čimbenik racionalizacije, odnosno svođenja na pravu mjeru ponegdje izražene sklonosti preorganiziranosti. Zato je za udruge, gradske i županijske saveze te općinske i gradske zajednice rješenje potraženo u prihvatljivom sudjelovanju u snošenju troškova zajedničkih aktivnosti (uračunavši i stručni servis) i uporabe opreme.

- radom članova,⁶¹
- obavljanjem temeljne vlastite djelatnosti,
- obavljanjem gospodarske i druge dopuštene djelatnosti, te prodajom usluga na tržištu, sukladno zakonu,
- dobrovoljnim priložima, darovima i donacijama,
- priređivanjem igara na sreću,
- sponzorstvom,
- iz drugih izvora, sukladno Zakonu o tehničkoj kulturi i drugim propisima;

2. pokretne stvari;
3. nekretnine, te
4. imovinska prava.

Cjelokupna imovina Zajednice namijenjena je za ostvarivanje njezinih ciljeva i zadataka.

Sredstva ostvarena članarinom namijenjena su prvenstveno za pripremu i provedbu međuklupskih programa.

Članak 78.

Zajednica može stjecati imovinu u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i zakonskim propisima.

Dobitak koji Zajednica ostvari čini njenu imovinu i Zajednica s njom raspolaže sukladno ovlastima svojih tijela.

Odluku o stjecanju nekretnina i pokretnina, kao i odluku o njihovoj prodaji, prijenosu na drugu pravnu osobu ili davanju u zakup, donosi Izvršni odbor.

Članak 79.

Zajednica za obveze odgovara cjelokupnom svojom imovinom, u skladu sa zakonom.

Članak 80.

Financijsko-materijalno poslovanje Zajednice obavlja se sukladno propisima o financijskom poslovanju neprofitnih pravnih osoba i aktima tijela Zajednice.

Članak 81.

Izvršni odbor određuje osobe ovlaštene za financijsko poslovanje Zajednice.

⁶¹ Pod radom članova razumijeva se svaka vrijednost nastala (stvorena) zajedničkim (po definiciji dragovoljnim) radom članova, bez obzira radilo se o izgrađenom objektu ili opremi koja se rabi ili prodaje.

IX. OBAVLJANJE STRUČNIH I ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 82.

Stručne, izdavačke, izložbene, administrativne, knjigovodstvene, pomoćne i njima slične poslove za Zajednicu obavljaju zaposlenici u Uredu (Stručnoj službi)⁶² Zajednice.

Ured (Stručna služba) obavlja poslove iz 1. stavka i za članice Zajednice, koje joj to povjere posebnim aktom, uz suglasnost Izvršnog odbora Zajednice. Međusobni odnosi između Zajednice i članica uređuju se ugovorom o povjeravanju poslova.

Ured (Stručna služba) obavlja i određene stručne poslove u svezi s proračunskim financiranjem tehničke kulture kada joj to povjeri Poglavarstvo županije.

Na Ured-Stručnu službu (zaposlenike) se ne mogu prenositi ovlasti i odgovornosti tijela za koje obavlja(ju) poslove.

Članak 83.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Ureda (Stručne službe), kao i ostala pitanja njegov(zin)og djelovanja i praćenja rada uređuje posebnim aktom Izvršni odbor, sukladno zakonu i drugim propisima.

Članak 84.

Radom Ureda (Stručne službe) rukovodi tajnik(ca) Zajednice.

Djelovanje Ureda (Stručne službe) prati i ocjenjuje Izvršni odbor temeljem izvještaja što mu ga jedanput u godini, odnosno prema potrebi ili na njegov zahtjev, podnosi tajnik(ca) Zajednice.

Alternativa glave IX. (u slučaju kada Zajednica nema svoju stručnu službu)

IX. OBAVLJANJE STRUČNIH I ADMINISTRATIVNIH POSLOVA

Članak 82.

Obavljanje pojedinih stručnih, administrativnih, knjigovodstvenih, pomoćnih i njima sličnih poslova koji su privremeni ili povremeni, ili se ne mogu ili ih nije moguće ekonomično obavljati u okviru Zajednice, Izvršni odbor može povjeriti stručnoj službi druge zajednice (primjerice,

⁶² S obzirom na očekivani broj zaposlenih u županijskoj zajednici (razmjerno malen: u pravilu 1-4 osobe, odnosno tajnik/ca Zajednice i dva-tri namještenika ili službenika) primjereniji je izraz Ured, kojega od 1997. godine (temeljem prijedloga autora predložka ovoga statuta) rabe neki nacionalni savezi tehničke kulture.

Zajednice tehničke kulture u sjedištu županije) ili profesionalnoj tvrtki, ili njihovo obnašanje osigurati ugovorom o djelu ili ugovorom o autorskom radu.⁶³

Poslove koji se osiguravaju ugovorom o djelu ili ugovorom o autorskom radu u ime Zajednice ugovara tajnik(ca) Zajednice u skladu s financijskim planom.

Članak 83.

Na stručnu službu iz stavka 1. članka 82. ne mogu se prenositi ovlasti i odgovornosti tijela za koje stručna služba obavlja poslove.

Članak 84.

Poslove sa stručnom službom za potrebe Zajednice usklađuje i vodi tajnik Zajednice.

Djelovanje stručne službe za potrebe Zajednice prati i ocjenjuje Izvršni odbor temeljem izvješća što mu ga jedanput u godini, odnosno prema potrebi ili na njegov zahtjev, podnosi tajnik(ca) Zajednice.

X. PRESTANAK ZAJEDNICE

Članak 85.

Zajednica prestaje djelovati kada to na poticaj ili uz prethodnu suglasnost većine članica Zajednice odluči Skupština Zajednice tročetvrtinskom većinom ukupnog broja članova Skupštine, odnosno zbog drugih zakonom propisanih razloga.

U slučaju prestanka postojanja Zajednice, o imovini odlučuje Skupština.

Alternativa za stavak 2.

U slučaju prestanka djelovanja i postojanja Zajednice njezina imovina pripast će
..... (upisati kome: primjerice, kojoj županiji, zajednici tehničke kulture, nacionalnom savezu tehničke kulture, udruzi koja nastavlja njezin rad ili instituciji čija je djelatnost značajna za tehničku kulturu).

⁶³ Rješenja u svezi ustroja obnašanja stručnih i administrativnih poslova za potrebe županijskih (i gradskih) zajednica tehničke kulture nisu jednoobrazna. Osam županijskih zajednica (Karlovačke, Brodsko-posavske, Zadarske, Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Splitsko-dalmatinske, Istarske i Dubrovačko-neretvanske županije) i Zagrebačka zajednica tehničke kulture imaju stručne službe odnosno urede. U Karlovačkoj, Brodsko-posavskoj, Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Istarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji one su jedinstvene i za gradsku zajednicu središta županije. Ukoliko bi takve službe u svim sredinama bile prihvaćene servisom i udruga jednostavno načelo racionalne organizacije i ekonomičnosti opravdalo bi formiranje ureda odnosno stručne službe.

XI. NAČIN I POSTUPAK DONOŠENJA STATUTA I DRUGIH AKATA

Članak 86.

Donošenje, ili izmjene i dopune Statuta i drugih općih akata Zajednice može potaknuti Skupština, Izvršni odbor, predsjednik(ca) i jedna petina članica Zajednice.

Izradi nacrtu općeg akta obvezno se pristupa kada izradu inicira, odnosno podupre:

- najmanje četvrtina članica Zajednice ili
- najmanje trećina zastupnika redovitih članica Zajednice u Skupštini ili
- Izvršni odbor.

Izradu nacrtu akta organizira i za nju odgovara Izvršni odbor.

Izvršni odbor nacrt akta dostavlja članovima Skupštine radi pribavljanja mišljenja i primjedaba, s time da u roku od 10 dana po prijemu Nacrta obavijeste Izvršni odbor o primjedbama i mišljenjima. Temeljem dospjelih primjedbi i mišljenja, Izvršni odbor utvrđuje prijedlog akta.

Nacrt Statuta i nacrt izmjena i dopuna Statuta, obvezno se upućuje članicama Zajednice na javnu raspravu najmanje četrnaest (14) dana prije konačnog donošenja.

Prijedlog Statuta utvrđuje Izvršni odbor.

Članak 87.

Statut donosi Skupština većinom glasova nazočnih zastupnika punopravnih članica.

Izmjene i dopune Statuta i ostalih akata donose se na način i po postupku njihovog donošenja.

Članak 88.

Pravo tumačenja ovoga Statuta ima Skupština Zajednice, a tekstove tumačenja priprema Izvršni odbor.

Pravo tumačenja drugih akata ima Izvršni odbor Zajednice.

Članak 89.

Statut i drugi akti obvezno se objavljuju na oglasnoj ploči i web-stranici (u glasilu) Zajednice.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 90.

Stupanjem na snagu ovoga Statuta prestaje važiti Statut (upisati dosadašnji naziv Zajednice), koji je donijela (upisati naziv tijela Zajednice koje je donijelo dosadašnji Statut) u sjednici održanoj godine (upisati datum sjednice).

Alternativa

Članak ostaje ako se Statut usklađuje, a briše se u slučaju utemeljiteljske Skupštine Zajednice.

Članak 91.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja, a primjenjuje se danom upisa Zajednice u Registar udruga.

U, ... 20... (upisati mjesto, dan, mjesec i godinu donošenja i potpisivanja)

Predsjednik(ca)
Zajednice tehničke kulture županije